

Załącznik nr 2

do Uchwały Nr 942/2015
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 10 grudnia 2015 r.

RAPORT Z WIZYTACJI (ocena programowa – profil praktyczny)

dokonanej w dniach 10 – 11 marca 2017 roku na kierunku „*filologia*” prowadzonym w ramach obszaru nauk humanistycznych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym realizowanych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej w Wyższej Szkole Turystyki i Języków Obcych w Warszawie

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr hab. Bożena Stawoska-Jundziłł członek PKA

członkowie:

- 1. dr hab. Ariadna Strugielska – ekspert PKA**
- 2. prof. dr hab. Wojciech Kalaga – ekspert PKA**
- 3. Małgorzata Piechowicz – ekspert PKA**
- 4. Przemysław Ogórek – ekspert PKA**

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku „*filologia*” prowadzonym w Wyższej Szkole Turystyki i Języków Obcych w Warszawie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z Raportem Samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, dalszy przebieg wizytacji

był zgodny z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania ze studentami, pracownikami Wydziału, osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za prowadzenie kierunku studiów, praktyk, a także z przedstawicielami Samorządu Studentów. Ponadto przeprowadzono hospitację zajęć, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych (prac etapowych Jednostka wizytowana nie przedłożyła ZO), a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne uwagi i zalecenia, o których Przewodnicząca Zespołu oraz współpracujący z nią Eksperti poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU PRAKTYCZNYM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia					X
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia				X	
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia				X	

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia				X	
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy				X	
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów				X	

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

W odpowiedzi na Raport z wizytacji władze Wyższej Szkoły Turystyki i Języków Obcych w Warszawie nadesłały wyjaśnienia i komentarze oraz załączniki zawierające przyjęte uchwały i inne dokumenty. W rezultacie powtórnej, kompleksowej oceny dokonanej przez ZO PKA w oparciu o nadesłane wyjaśnienia ocena w kryterium 1 została podniesiona z noty „niedostatecznie” na „znacząco”. Oceny w kryterium 2 i 6 zostały podniesione z oceny „częściowo” na „znacząco”, a pozostałe kryteria nie zostały zmienione.

W kryteriach, których oceny uległy zmianie, jak i pozostałych jednostka przedstawiła próbę ustosunkowania się i realizację przedstawionych w Raporcie z wizytacji zaleceń. Znacząca ich część jednak ma niemal wyłącznie charakter deklaracyjny, który wymaga zweryfikowania podczas kolejnej oceny jakości kształcenia.

W przypadku kryterium 1 – jednostka w przesłanej odpowiedzi przedstawiła uchwały senatu odnoszące się do przypisania kierunku do obszaru i dziedziny nauki oraz dyscypliny, zatwierdzenie efektów kształcenia dla profilu praktycznego; przedstawiła program dla kierunku wraz z efektami obszarowymi i kierunkowymi (jednak bez efektów kształcenia dla każdej ze specjalności); 7 umów zawartych z pracodawcami na realizację praktyk dla studentów kierunku „filologia”. W kryterium 2 - podjęła próbę uzupełnienia minimum kadrowego, a w kryterium 6 - wszystkie podjęte działania w odpowiedzi na Raport z wizytacji wpisują się w działania pro jakościowe i naprawcze systemu zapewnienia jakości kształcenia, który wymaga dalszego namysłu i doskonalenia ze strony jednostki.

Zawartość merytoryczna przedstawionych wyjaśnień uzasadnia podniesienie ocen w wymienionych kryteriach 1, 2 i 6 do oceny „znacząco”.

Tabela 1

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia			X		
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia			X		

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów			X		
---	--	--	----------	--	--

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

1.1 Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia. *

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian dotyczących wymagań związanych z przygotowaniem do działalności zawodowej, właściwej dla ocenianego kierunku, są zorientowane na potrzeby studentów oraz otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki¹ oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu praktycznego, do którego/którego kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów umiejętności praktycznych, w tym umożliwiają uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu i kompetencji niezbędnych na rynku pracy, oraz dalszą edukację. *

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu praktycznym. *

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. W przypadku kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego uwzględnia także ramowy program zajęć praktycznych określony przez Ministra Zdrowia.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe związane z zakresem ocenianego kierunku oraz potrzeby rynku pracy. *

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS. *

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. *

1.5.7 Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym odbywają się w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa, w tym w zakresie zdobywania umiejętności praktycznych, które powinno odbywać się w warunkach rzeczywistych. *

1.5.8. Jednostka określiła efekty kształcenia dla praktyk zawodowych i metody ich weryfikacji, zapewnia realizację tych praktyk w wymiarze określonym dla programu studiów o profilu praktycznym, a także ich właściwą organizację, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku, oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku. *

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. *

1.7.1 Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, w toku praktyk zawodowych, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć. *

1. Ocena – niedostatecznie

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów nie jest w pełni zgodna z Misją i strategią rozwoju Uczelni. Na poziomie ogólnym, WSTiJO w Warszawie wypełnia swoją misję przez propagowanie wzorców twórczych i odpowiedzialnych obywateli, odpowiedzialnych za życie zawodowe, publiczne i prywatne. W tym zakresie, koncepcja kształcenia na kierunku „filologia” zgodna jest z Misją uczelni.

Na poziomie szczegółowym, WSTiJO w Warszawie stawia na kształcenie wysoko wykwalifikowanych specjalistów – praktyków, zarówno dla rynku lokalnego, krajowego, a także międzynarodowego kierunku, umożliwiające opanowanie języka obcego na poziomie C1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOK) oraz nabycie wiedzy o języku, literaturze, kulturze i historii anglojęzycznego obszaru językowego. Nie jest zatem skorelowana z Misją i strategią Uczelni stawiającą na rozwój umiejętności praktycznych oraz umiejętności dostosowywania się do rynku pracy. Wbrew zatem deklaracji Uczelni, widocznej w Raporcie Samooceny i potwierdzonej na dyplomie ukończenia studiów, na kierunku „filologia” nie jest realizowany profil praktyczny. W ocenie ZO PKA, Uczelnia nie akcentuje praktycznego przygotowania absolwentów do zawodu, lecz oferuje standardowe kształcenie filologiczne.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku częściowo odpowiada celom określonym w strategii rozwoju uczelni, którymi są:

1. postawienie na nowoczesną wiedzę ściśle powiązaną z praktyką zadań gospodarczych w postaci tworzenia programów specjalnościowych pod kątem rynku pracy – na kierunku „filologia” cel ten jest częściowo realizowany w ramach bloku treści specjalistycznych „Translatoryka”, który w niewielkim stopniu dostosowany jest do wymogów ogólnie pojmowanego rynku pracy poprzez zawarte w nim elementy prawa, medycyny, czy biznesu;
2. współpraca z otoczeniem społecznym, szczególnie z organizacjami hotelarskimi i turystycznymi na terenie kraju – cel ten nie jest częścią koncepcji kształcenia aktualnie realizowanej na kierunku „filologia”;

3. wprowadzanie studentów w krąg aktywności społecznej tak, by mogli nabywać odpowiednie kompetencje pracy zespołowej i umiejętności kształtowania standardów życia społecznego w przyszłości - na kierunku „filologia” cel ten jest częściowo realizowany w ramach praktyki zawodowej, jednakże nie można stwierdzić jego pełnej i systemowej realizacji ze względu na brak programu/sylabusu praktyk i niespójności dokumentacji potwierdzającej jej odbycie;
4. rozwój zawodowy studentów w środowisku międzynarodowym, szczególnie w ramach mobilności edukacyjnej programu Erasmus+ - cel ten nie jest częścią koncepcji kształcenia aktualnie realizowanej na kierunku „filologia”, gdyż studenci kierunku nie uczestniczą w programach wymiany międzynarodowej.

Ze względu na brak pełnej dokumentacji nie można jednoznacznie stwierdzić, czy koncepcja kształcenia na kierunku odpowiada polityce zapewnienia jakości. Jednakże, na podstawie dostępnych dokumentów i rozmów przeprowadzonych przez ZO PKA można zauważyć, że korelacja ta nie jest zachowana, co ilustruje brak jakiegokolwiek potwierdzonego wpływu interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na obecną koncepcję kształcenia. Koncepcja kształcenia na kierunku „filologia” w niewielkim stopniu uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe. Można o nich mówić w kontekście wcześniejszego zatrudnienia niektórych pracowników kierunku na innej uczelni (Uniwersytet Łódzki), i tym samym naturalnego uwzględniania jej wzorców i doświadczeń, oraz uczestnictwa wykładowców w konferencjach i programach wymiany. Ogólnie, nie widać jednak na ocenianym kierunku jasnej koncepcji kształcenia praktycznego. Realizuje się tam ogólne kształcenie akademickie, znane w Polsce od kilkudziesięciu lat.

1.2

Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian dotyczących wymagań związanych z przygotowaniem do działalności zawodowej. Świadczy o tym podpisanie przez Uczelnię umowy ze szwajcarskim Accueil Language Centre, na mocy której studenci „filologii” spełniający odpowiednie wymagania będą mogli otrzymać ogólnoeuropejskie, branżowe Certyfikaty językowe ACCUEIL. Plany rozwoju są zorientowane na potrzeby studentów oraz otoczenia społecznego – gospodarczego, a w szczególności rynku pracy, czego dowodem jest podpisanie przez WSTiJO umów o praktykach z hotelami i biurami podróży na lata

2018-2020, które obejmą również studentów „filologii” i umożliwią im zdobycie umiejętności związanych z pracą tłumacza w sektorze turystycznym. O uwzględnianiu potrzeb studentów świadczą również plany objęcia studentów „filologii” uczestnictwem w wakacyjnych praktykach zawodowych odbywających się w ramach programu Erasmus+.

1.3

Uczelnia nie przedstawiła ZO PKA dokumentacji potwierdzającej przyporządkowanie kierunku studiów do obszaru/obszarów kształcenia i nie wskazała za pomocą stosownej uchwały dziedziny/dziedzin nauki oraz dyscypliny/dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku. Uczelnia przedstawiła jedynie Uchwałę Senatu WSTiJO Nr 5/2015 z dn. 31.03.2015 r., zatwierdzającą prowadzenie przez WSTiJO studiów o profilu praktycznym.

Jednakże, na podstawie danych udostępnionych w systemie POL-on, ZO PKA stwierdza, że oceniany kierunek jest przyporządkowany do obszaru i dziedziny nauk humanistycznych oraz dyscypliny: językoznawstwo.

Kształcenie prowadzone jest na studiach pierwszego i drugiego stopnia, w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym, przy czym ocenie podlega tylko pierwszy stopień kształcenia (z uwagi na uruchomienie cyklu kształcenia na II stopniu studiów dopiero w roku akademickim 2016/2017). Kształcenie na studiach I stopnia o profilu praktycznym przeprowadzono już dla pełnego cyklu studiów, o czym świadczą stosowne informacje widoczne na dyplomach ukończenia studiów na ocenianym kierunku. ZO PKA stwierdza zatem, że uczelnia prowadzi kształcenie na profilu praktycznym, ale nie przygotowała efektów kierunkowych dla tego profilu. Innymi słowy, na podstawie analizy kierunkowych efektów kształcenia, kart przedmiotu i planów studiów ZO stwierdza, że kształcenie nie jest zgodne z deklarowanym przez uczelnię w Raporcie Samooceny profilem praktycznym.

1.4

Efekty kształcenia nieformalnie, tzn. bez stosownej uchwały Senatu Uczelni, zakładane dla ocenianego kierunku studiów nie są spójne z wybranymi efektami obszarowymi określonymi dla obszaru nauk humanistycznych dla profilu praktycznego. Na podstawie przedstawionej przez Uczelnię nieformalnej dokumentacji (kierunkowych efektów

kształcenia, matrycy efektów kształcenia, programów studiów i kart przedmiotu), ZO stwierdza nieprawidłowości świadczące o braku korelacji między kierunkowymi efektami kształcenia i deklarowanym przez Uczelnię profilem praktycznym. W załączniku nr 2 Raportu Samooceny znajduje się wykaz 12 efektów kierunkowych w kategorii wiedzy, 16 efektów kierunkowych w kategorii umiejętności i 10 efektów kierunkowych w kategorii kompetencji społecznych. Wszystkie efekty kierunkowe zostały odniesione do efektów obszaru nauk humanistycznych, w tym efekty w kategoriach wiedzy i umiejętności do profilu ogólnoakademickiego. Efekty kierunkowe w kategorii kompetencji społecznych nie zostały odniesione do efektów obszarowych żadnego profilu kształcenia. W załączniku nr 3 Raportu Samooceny, który zawiera matrycę efektów kształcenia, znajdujemy wymienione 38 efektów kierunkowych przyporządkowanych do obszaru nauk humanistycznych i profilu ogólnoakademickiego, oraz „specyfikację dalszych efektów kształcenia dla modułu „Język angielski w turystyce” wg efektów kształcenia dla kierunku „Turystyka i rekreacja”, WSTiJO studia pierwszego stopnia, Profil kształcenia: praktyczny”. Zawarto tu efekty specjalnościowe oparte na 49 bliżej nieokreślonych efektach kierunkowych, odniesionych do obszaru nauk społecznych. Dlatego też, w ocenie ZO efekty kształcenia nieformalnie zakładane dla ocenianego kierunku studiów nie są w pełni spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru nauk humanistycznych określonych dla I stopnia kształcenia i profilu praktycznego w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Poza tym, efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku nie uwzględniają w szczególności zdobywania przez studentów umiejętności praktycznych i nie umożliwiają uzyskania uprawnień do wykonywania zawodu i kompetencji niezbędnych na rynku pracy.

Na przykład, modułowe efekty kształcenia dla bloku zajęć specjalizacyjnych: „Translatoryka”, gdzie potencjalnie mają być rozwijane umiejętności związane z przygotowaniem do zawodu, zostały odniesione do puli efektów kierunkowych dla profilu ogólnoakademickiego, co zostało zilustrowane poniżej:

K_W06: ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w zakresie literaturoznawstwa, językoznawstwa lub obszaru kulturowego języka angielskiego,

K_W07: ma elementarną wiedzę o powiązaniach nauk filologicznych z innymi naukami humanistycznymi oraz z naukami społecznymi i innymi,

K_W08: ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju nauk filologicznych i

najważniejszych nowych osiągnięciach w obszarze nauk filologicznych,

K_U004: potrafi właściwie korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania i analizy problemów badawczych oraz w celu uzasadniania swoich wyborów,

K_U005: potrafi rozpoznawać i oceniać procesy i zjawiska językowe, literackie i kulturowe na podstawie uzyskanej wiedzy i z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi wykorzystywanych w badaniach filologicznych i/lub badaniach interdyscyplinarnych,

K_U009: posługuje się głównymi teoriami z zakresu języka, literatury i kultury, paradygmatami badawczymi studiowanego kierunku w typowych sytuacjach językowych i społecznych.

Nie można uznać, że efekty kształcenia są sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji w odniesieniu do deklarowanego na kierunku profilu praktycznego.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym wykazali całkowity brak wiedzy w zakresie efektów kształcenia, programu studiów oraz sylabusów. Na pierwszych zajęciach dydaktycznych nauczyciele akademicki przedstawiają studentom ogólny zarys prowadzonego przedmiotu oraz formę zaliczenia. Studenci uważają, że są nauczani aktualnych zagadnień, które przygotowują ich do pracy w obszarze „filologii angielskiej”, co potwierdza zauważoną już wcześniej rozbieżność między deklarowanym na kierunku profilem praktycznym, a realnie prowadzonym kształceniem.

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku o profilu praktycznym nie został przedstawiony ZO PKA. Ocena została zatem sformułowana na podstawie pozostałej dokumentacji udostępnionej przez Uczelnię, tj. kierunkowych efektów kształcenia odniesionych do obszaru nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim, matrycy kierunkowych efektów kształcenia odniesionych do obszarów nauk humanistycznych i społecznych dla studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim i/lub praktycznym, oraz kart przedmiotów i planów studiów powiązanych z efektami kierunkowymi odniesionymi do obszaru nauk humanistycznych dla studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

1.5.1

Nie dotyczy.

1.5.2

Zgodność doboru treści programowych na ocenianym kierunku została przeprowadzona w oparciu o nieformalną dokumentację przekazaną przez Uczelnię. Dokumenty te nie obejmowały wykazu efektów kierunkowych zakładanych dla kierunku „filologia” o profilu praktycznym, których Jednostka nie sformułowała. Treści programowe są zasadniczo zgodne z nieformalnymi efektami kształcenia, czyli z kształceniem o profilu ogólnoakademickim, więc tym bardziej nie można przyjąć ich zgodności z efektami kształcenia dla kierunku o profilu praktycznym.

Treści programowe realizowane na ocenianym kierunku na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych obejmują zagadnienia powiązane z historią, literaturą i kulturą krajów angielskiego obszaru językowego, elementy językoznawstwa teoretycznego i stosowanego, teorie uczenia się i nauczania, oraz rozwijanie kompetencji w zakresie języka kierunkowego do poziomu C1, zgodnie z ESOKJ. Są to zatem standardowe treści programowe realizowane na kierunku „filologia” ze specjalnością „filologia angielska” właściwe dla profilu ogólnoakademickiego.

Należy, zatem stwierdzić, że treści programowe na ocenianym kierunku nie uwzględniają aktualnie stosowanych w praktyce rozwiązań naukowych związanych z zakresem ocenianego kierunku ani potrzeb rynku pracy, bowiem dominują w nich treści nastawione na realizację efektów w zakresie wiedzy filologicznej i ogólnohumanistycznej oraz analizę problemów badawczych.

Rdzeń programów studiów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych stanowią przedmioty/moduły, których głównym zadaniem jest ogólnofilologiczne przygotowanie studenta. Brak jest treści programowych związanych z przygotowaniem do zawodu, gdyż nawet moduł tłumaczeniowy, mogący spełniać to zadanie, został w znacznym stopniu nasycony treściami o charakterze ogólnoakademickim. ZO stwierdza, że treści programowe nie umożliwiają studentom uzyskania kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla ocenianego kierunku o profilu praktycznym. Co więcej, uzyskanie tych kwalifikacji jest dodatkowo utrudnione za względu na nieuruchomienie na kierunku „filologia” specjalizacji: „Język angielski w turystyce”, która według załączonej

dokumentacji, ma/miałyby profil praktyczny.

Forma, tematyka i zakres prac dyplomowych są również bardziej zgodne z ogólnoakademicką, niż praktyczną koncepcją kształcenia; co więcej, elementu praktycznego w pracach, nawet w przypadku, gdy jest on obecny, nie można systemowo odnieść do efektów kształcenia dla profilu praktycznego z powodu ich braku. ZO nie otrzymał również sylabusów seminarium dyplomowego, co dodatkowo utrudnia ocenę. Niezgodna z treściami programowymi realizowanymi w ramach kształcenia na ocenianym kierunku jest informacja umieszczana na dyplomie ukończenia studiów o odbyciu kształcenia na kierunku „filologia”, specjalność: „filologia angielska” o profilu praktycznym.

1.5.3

Na podstawie hospitacji wybranych zajęć i rozmów ze studentami można stwierdzić, że stosowane na ocenianym kierunku metody kształcenia uwzględniają aktywizujące formy pracy ze studentami, takie jak: praca w grupach, prezentacja, dyskusja, metoda warsztatowa. Metody kształcenia sprzyjają zatem zarówno zdobywaniu wiedzy i umiejętności ogólnoakademickich, jak i praktycznych oraz pomagają w rozwijaniu kompetencji społecznych, w tym kompetencji istotnych na rynku pracy, np.:

K_K05: potrafi pracować w grupie, przyjmując różne role przy wykonywaniu wspólnych projektów i prowadzeniu dyskusji; K_K06: efektywnie organizuje pracę swoją oraz innych i potrafi krytycznie ocenić jej priorytety oraz stopień zaawansowania.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym poinformowali, że nauczyciele akademicy wykazują szeroką wiedzę i umiejętności praktyczne, które są im przekazywane podczas zajęć dydaktycznych.

Studenci stwierdzili jednocześnie, że nie są zachęceni do pracy samodzielnej, o czym może świadczyć znikoma liczba zadań domowych, które otrzymują i niewielki nakład pracy, który jest od nich wymagany w ramach bieżącego przygotowywania się do zajęć. Potwierdza to również brak jakichkolwiek prac etapowych w dostarczonej ZO dokumentacji.

Studenci nie są również zachęceni do aktywnej działalności naukowej. Na wizytowanym kierunku jest utworzone jedno koło naukowe, ale brak jest przesłanek do stwierdzenia jego aktywności.

Analiza prac dyplomowych wykazała, że studenci są wyposażeni w umiejętności

formułowania i analizowania problemów badawczych, opracowania i prezentacji wyników badań. Rezultaty zadań praktycznych są jednak mało widoczne i słabo udokumentowane – brak jest na przykład załączników, które w jednoznaczny sposób połączyłyby pracę dyplomową z praktykami zawodowymi.

Ze względu na brak formalnego programu studiów dopasowanego do deklarowanego przez Uczelnię w Raporcie Samooceny i potwierdzonego dyplomem ukończenia studiów profilu praktycznego nie jest możliwa formalna ocena, czy stosowane na kierunku metody kształcenia umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Biorąc natomiast pod uwagę wyniki hospitacji zajęć i wnioski z rozmów ze studentami można stwierdzić, że stosowane metody i formy kształcenia w znacznym stopniu sprzyjają kształceniu o charakterze praktycznym.

1.5.4

Czas kształcenia jest rozłożony na 6 semestrów i uwzględnia nakład pracy studenta mierzony punktami ECTS w następujący sposób: semestr 1: 29 ECTS, semestr 2: 31 ECTS, semestr 3: 32 ECTS, semestr 4: 28 ECTS, semestr 5: 32 ECTS, semestr 6: 33 ECTS (dane są tożsame dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych), co daje w sumie 197 ECTS. Liczba godzin dydaktycznych na studiach stacjonarnych wynosi łącznie 2015, a na studiach niestacjonarnych jest to 1534. Obciążenie czasowe oraz szacowany nakład pracy studenta nie są rozłożone równomiernie. Szczególnie obciążający dla studenta ocenianego kierunku jest ostatni rok studiów.

Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych przedstawionych w programie studiów opracowanym dla profilu ogólnoakademickiego i jest ogólnie dostosowany do efektów kształcenia sformułowanych przez Uczelnię dla kierunku „filologia” o profilu ogólnoakademickim. Jednakże ze względu na brak formalnego programu studiów dopasowanego do deklarowanego przez Uczelnię w Raporcie Samooceny i potwierdzanego dyplomem ukończenia studiów profilu praktycznego nie jest możliwa ocena, czy czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia, które winny być określone dla ocenianego kierunku studiów.

1.5.5

System ECTS w procesie kształcenia na kierunku „filologia” został, z wyjątkiem praktyk zawodowych, zbudowany zgodnie z obowiązującymi zasadami i przepisami prawa. Średni nakład pracy studenta niezbędny do uzyskania 1 ECTS oszacowano prawidłowo na około 25-30 godzin. Określono liczbę pkt ECTS dla wszystkich modułów kształcenia. Jednakże, w przypadku praktyk zawodowych, którym przypisano 12 punktów ECTS, brak jest określenia przełożenia punktów ECTS na liczbę godzin pracy studenta; Jednostka określa jedynie, że praktyka ma trwać 3 miesiące.

W Tabeli 3 Raportu Samooceny przedstawiono wskaźniki ilościowe dla studiów I stopnia prowadzonych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Dane te zweryfikowano z niepełną i nieformalną dokumentacją powiązaną z programem studiów, którą Uczelnia udostępniła ZO. Na tej podstawie nie można określić łącznej liczby punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Można natomiast potencjalnie określić łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć:

- a) z zakresu nauk podstawowych właściwych dla danego kierunku studiów, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku, poziomu i profilu kształcenia 124 ECTS;
- b) związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym: 100 ECTS;

Uczelnia określiła wymiar praktyk na 3 miesiące, lecz nie przedstawiła dokumentacji dot. zasad i formy odbywania praktyk zawodowych dla kierunku studiów o profilu praktycznym.

Moduły związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym stanowią nieco mniej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS. Do zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym ZO zaliczył: moduł praktycznej nauki języka angielskiego (76 ECTS) i warsztaty tłumaczeniowe (12 ECTS) i praktykę zawodową (12 ECTS), co daje łącznie 100 ECTS, czyli nieco poniżej 50% ogólnej liczby punktów ECTS (197 ECTS).

1.5.6

Na wizytowanym kierunku, studenci mają ograniczoną możliwość wyboru modułów kształcenia. Jak poinformowali studenci podczas spotkania z ZO, deklaracja wyboru specjalizacji składana jest już podczas rekrutacji na studia. Uczelnia teoretycznie oferuje

dwie specjalizacje: „Translatoryka” oraz „Język angielski w turystyce”, przy czym ta druga nie została nigdy uruchomiona i nie sporządzono dla niej nawet kart przedmiotu. Zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych Jednostka nie oferuje zatem wyboru specjalizacji.

Studenci poinformowali, że Jednostka oferuje wybór drugiego języka spośród języka hiszpańskiego, języka niemieckiego oraz języka włoskiego, ale wybór w tym przypadku jest również fikcyjny, gdyż do tej pory uruchamiane były jedynie grupy z języka hiszpańskiego, które nie były wyborem studentów, lecz Uczelni.

Przedmioty do autentycznego wyboru przez studentów to, w ocenie ZO, seminarium dyplomowe (14 ECTS) i przedmioty z obszaru nauk społecznych tj. psychologia lub socjologia i psychopedagogika oraz socjopedagogika (4 ECTS), co stanowi ok. 10% liczby punktów ECTS. Jednostka nie zapewnia studentom elastyczności w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku.

1.5.7

Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych nieformalnie przez Jednostkę efektów kształcenia, w tym częściowo umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

Na wizytowanym kierunku studiuje 17 studentów w trybie stacjonarnym oraz 62 studentów w trybie niestacjonarnym, łącznie na 3 latach. Organizacja zajęć na kierunku „filologia” jest w ocenie ZO i studentów prawidłowa, dostosowana do form zajęć oraz bazy dydaktycznej, jaką dysponuje Jednostka i nie zawiera niepotrzebnych przerw pomiędzy zajęciami.

Na ocenianym kierunku przeważają zajęcia ćwiczeniowo-laboratoryjne (1290 godz. na studiach stacjonarnych i 1064 godz. na studiach niestacjonarnych). Zajęcia teoretyczne są realizowane w grupach nieprzekraczających 25 osób, natomiast ćwiczenia praktyczne i laboratoria w grupach 15-18 osób. Proporcje stosowanych typów i form zajęć oraz liczebność grup są poprawne z punktu widzenia profilu praktycznego. Również w opinii studentów proporcja zajęć praktycznych do teoretycznych uwzględnia charakter profilu

praktycznego i pozwala im na zdobycie umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych w pracy zawodowej.

Do dyspozycji kierunku jest laboratorium językowe na ok. 20 osób, w którym odbywają się zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym (tłumaczenia), co stwarza warunki właściwe dla zakresu działalności zawodowej związanej z ocenianym kierunkiem i umożliwia bezpośrednie wykonywanie czynności praktycznych przez studentów (np. konsekwentne tłumaczenie tekstów) i jest zgodne z wymogami profilu praktycznego.

Na kierunku „filologia” studenci mają możliwość ubiegania się o indywidualny plan studiów, jeżeli uzyskali średnią wyższą niż 4.0. W wizytowanej Jednostce nie prowadzi się kształcenia na odległość.

1.5.8

Z przedstawionych ZO nieformalnych planów studiów wynika, że student ma obowiązek zaliczyć 3 miesięczną praktykę zawodową do końca okresu kształcenia, nie jest jednak określony dokładny moment, w którym student powinien taką praktykę odbyć. Taka forma przypisania praktyk zawodowych nie sprzyja właściwemu rozwojowi wiedzy, umiejętności i postaw społecznych studenta.

Jednostka nie określiła efektów kształcenia dla praktyk zawodowych i metod ich weryfikacji – ZO nie została przedstawiona karta przedmiotu. Uczelnia przypisuje 12 punktów ECTS praktykom zawodowym w planie studiów, lecz brak jest określenia przełożenia punktów ECTS na liczbę godzin pracy studenta.

Uczelnia nie zapewnia właściwej organizacji praktyk zawodowych – studenci w większości przypadków sami znajdują sobie miejsce odbycia praktyki i zazwyczaj jest to miejsce, w którym student jest już zatrudniony. Z informacji uzyskanych od osoby odpowiedzialnej za zaliczanie praktyk zawodowych Zespół Oceniający dowiedział się, że studenci w 90% zaliczają praktyki pracą zawodową. Instytucje, w których pracują studenci i jednocześnie zgłaszają, jako miejsce praktyk, nie są w żaden sposób weryfikowane przez osoby odpowiedzialne za praktyki zawodowe. Są to zazwyczaj miejsca powiązane z kierunkiem i specjalizacją tłumaczeniową, głównie firmy prowadzące kontakty biznesowe z zagranicą. Jednakże zakres obowiązków praktykantów, obejmujący segregowanie dokumentów, kontakt telefoniczny, tłumaczenie dokumentów, czy tworzenie raportów napraw jest

niespójny i nie został przełożony na weryfikowalny język efektów kształcenia. Nie można zatem pozytywnie ocenić przystawalności zakresu działalności instytucji do efektów kształcenia nieformalnie zakładanych dla ocenianego kierunku.

W umowach nie jest zabezpieczona liczba miejsc praktyk. Na przykład, w przedstawionej ZO umowie między WSTiJO a Hotelem Lord w Warszawie na lata 2017-2020 liczba praktykantów jest określona, jako 20 w semestrze, przy czym jest to liczba dla kierunków „filologia”, „Turystyka i Rekreacja” oraz „Zarządzanie”. Pozostałe umowy są równie nieprecyzyjne i żadna z nich nie zawiera konkretnej liczby studentów kierunku „filologia” objętych praktyką.

Jednostka nie przedstawiła regulaminu praktyk, ani żadnego innego dokumentu warunkującego procedury w zakresie praktyk zawodowych studenta. Praktyki zalicza formalnie Rektor lub jego pełnomocnik z ramienia Biura Karier. Praktyki nie są rozliczane merytorycznie.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym nie posiadali wiedzy w zakresie odbywania praktyk zawodowych. Zakres wsparcia studentów przez Jednostkę w procesie poszukiwania praktyk zawodowych jest znacznie ograniczony.

ZO stwierdza zatem, że Jednostka nie zapewnia realizacji praktyk zawodowych w wymiarze określonym dla programu studiów o profilu praktycznym i nie dba o ich właściwą organizację, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku. Nie została zapewniona liczba miejsc odbywania praktyk dostosowana do liczby studentów kierunku.

1.5.9

Jednostka nie przedstawiła programu studiów dla kierunku „filologia”, specjalność „Filologia angielska” o profilu praktycznym. Jednakże na podstawie analizy realizowanego planu studiów dla kierunku „filologia”, specjalność „Filologia angielska” można wywnioskować, że koncepcja kształcenia wykazuje nieznaczne cechy umiędzynarodowienia. Pozytywnym aspektem kształcenia jest fakt, że większość zajęć na wizytowanym kierunku jest prowadzona w języku angielskim, co nawet na kierunkach filologicznych nie jest obecnie standardem. Fakt ten należy uznać za sprzyjający umiędzynarodowieniu programu kształcenia.

Studenci wizytowanego kierunku poinformowali, że nie mają możliwości realnego wyboru drugiego języka. Jednostka deklaruje możliwość wyboru 3 lektoratów tj. język hiszpański, włoski oraz niemiecki, jednak oferowane/prowadzone są tylko i wyłącznie zajęcia z języka hiszpańskiego.

Studenci kierunku filologia nie uczestniczą w wymianie w ramach programu Erasmus+. Według informacji zebranych przez ZO dopiero niedawno dowiedzieli się o takiej możliwości.

1.6

Polityka rekrutacyjna nie jest formalnie prowadzona.

1.6.1

Jednostka nie przedstawiła dokumentacji związanej z określeniem procesu rekrutacyjnego na kierunek „filologia”. W Regulaminie studiów znajdujemy jedynie lakoniczny zapis mówiący, że o przyjęcie na studia do WSTiJO, na studia pierwszego stopnia może się ubiegać osoba, która posiada świadectwo dojrzałości lub inny równorzędny dokument. Warunkiem przyjęcia w poczet studentów jest zawarcie przez studenta umowy z Uczelnią oraz wydanie pisemnej decyzji Rektora. Natomiast Uchwała Senatu WSTiJO z dnia 9.03.2016 mówi, że podstawą kwalifikacji na studia I stopnia są wyniki matury i rozmowy kwalifikacyjnej. Szczegółowe zasady dostępne są natomiast na stronie internetowej Uczelni. Jednakże, z informacji uzyskanych ze strony internetowej Uczelni i potwierdzonych przez studentów w trakcie spotkania można jedynie wywnioskować, że kandydaci są przyjmowani na podstawie świadectwa maturalnego lub innego dokumentu umożliwiającego podjęcie studiów wyższych w Polsce. ZO PKA nie może zatem poddać pełnej ocenie zasad i procedur rekrutacji na ocenianym kierunku ze względu na brak ich szczegółowego określenia przez Uczelnię.

1.6.2

Z przyczyn formalnych, oceniany kierunek studiów nie jest uprawniony do wdrożenia procedury dot. zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się.

1.7.

1.7.1

Nieformalnie założone efekty kształcenia osiągnane przez studentów w toku studiów nie są poddawane regularnej weryfikacji, a sposoby weryfikacji ich osiągnięcia nie są dostosowane do rodzaju efektów kształcenia.

Jednostka nie określiła zasad sposobu weryfikowania uzyskanych efektów kształcenia w Regulaminie Studiów, ani w WSZJK. Metody i kryteria oceny są jedynie przedstawiane przez nauczycieli akademickich na pierwszych zajęciach dydaktycznych. Na podstawie analizy przedstawionych przez Jednostkę kart przedmiotów można stwierdzić, że metody i formy weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia oparte są na egzaminie/pracy pisemnej i obecności na zajęciach. Stosowane formy weryfikacji nie są dostosowane do kategorii efektów kształcenia i zazwyczaj te same metody oceniania proponowane są w przypadku wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Podczas spotkania Zespołu Oceniającego studenci poinformowali, że nauczyciele akademicy bardzo rzadko sprawdzają ich poziom zdobytej wiedzy w trakcie trwania semestru – dominującą formą weryfikacji efektów kształcenia jest ocena sumująca, która nie jest adekwatna na kierunku o profilu praktycznym.

Brak regularnej weryfikacji nieformalnie założonych efektów kształcenia potwierdza również fakt, że ZO nie zostały przedstawione żadne prace etapowe. Metody i formy weryfikacji nie są zatem przeprowadzane w sposób ciągły, rzetelny i obiektywny i tym samym nie wspomagają studentów w procesie uczenia się.

Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia nie umożliwiają skutecznego sprawdzenia i oceny stopnia osiągnięcia umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy ze względu na stosowanie w Jednostce metod weryfikacji opartych na ocenianiu sumującym, charakterystycznym dla wiedzy, braku form weryfikacji dostosowanych do kategorii kompetencji społecznych, a w szczególności umiejętności praktycznych powiązanych z zawodem. Świadczy o tym, na przykład: dominacja następujących form weryfikacji efektów kształcenia: obecność, wypowiedź ustna, praca pisemna, dla uzyskiwanych na zajęciach bloku specjalistycznego: „Translatoryka”, który z założenia powiązany jest z rozwijaniem umiejętności niezbędnych na rynku pracy.

Z powodu braku określenia efektów kształcenia dla praktyk zawodowych nie jest możliwa ocena stopnia ich osiągnięcia.

Procedura dyplomowania jest przejrzysta, zapisana w Regulaminie Studiów i określona w WSZJK.

Procedura obejmuje:

1. przedstawienie listy promotorów przez kierowników zakładów do akceptacji Rektora;
2. promotorzy przedstawiają proponowane zakresy tematyczne prac dyplomowych licencjackich, które będą prowadzić;
3. wybór promotora przez student poprzez zapisanie się na odpowiednią listę w Dziekanacie Uczelni w ciągu miesiąca od momentu jej wystawienia, po tym terminie promotor zostaje ustalony administracyjnie;
4. wybór tematu pracy dyplomowej dokonywany jest wspólnie podczas seminarium przez studenta i promotora;
5. wybór tematu pracy dyplomowej student przekazuje promotorowi „Zgłoszenie tematu pracy” najpóźniej na trzecim spotkaniu seminaryjnym;
6. karty „Zgłoszenie tematu pracy” z danej grupy seminaryjnej zaakceptowane przez Kierownika Zakładu, powinny zostać złożone przez promotora w Dziekanacie najpóźniej do piątego spotkania seminaryjnego;
7. każda zmiana/korekta tematu pracy wymaga ponownego wypełnienia i złożenia „Zgłoszenie tematu pracy” z zaznaczeniem (zgłoszenie aktualizujące);
8. Efektem zrealizowanego seminarium licencjackiego i magisterskiego jest przedstawienie przez studenta pracy dyplomowej;
9. egzamin dyplomowy licencjacki.

Potwierdzili to również studenci na zebraniu z ZO. Niemożliwa jest pełna ocena prawidłowości weryfikacji stosowanych metod sprawdzania i oceniania efektów kształcenia w przypadku prac dyplomowych ze względu na brak karty przedmiotu/efektów kształcenia dla seminarium licencjackiego. Natomiast prace dyplomowe, do których ZO miał dostęp w trakcie wizytacji nie spełniają wymogów prac licencjackich określonych dla kierunków o profilu praktycznym, ze względu na znikome lub nieistniejące wykorzystanie wiedzy i umiejętności w celu rozwiązywania rzeczywistych zadań i problemów praktycznych.

W przypadku zajęć z języka obcego (hiszpańskiego) nie zostały podane żadne metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia w odniesieniu do efektów kierunkowych.

1.7.2

System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia nie jest przejrzysty, rzetelny i wiarygodny. Nie ma obiektywnych kryteriów, które mogłyby stanowić o porównywalności stosowanych ocen. Brak prac etapowych uniemożliwił ZO pogłębioną ocenę systemu sprawdzania i oceniania efektów kształcenia, która została oparta na analizie kart przedmiotów i rozmowie ze studentami. Jednocześnie, ten właśnie brak prac etapowych wskazuje na nietransparentność i nierzetelność systemu, który nie daje studentom dostępu do sprawdzonych prac zaliczeniowych i egzaminów i możliwość uzyskania informacji zwrotnej o popełnionych błędach.

Regulamin Studiów Wyższej Szkoły Turystyki i Języków Obcych przewiduje możliwość przeprowadzenia, na wniosek studenta, egzaminu komisyjnego, ale studenci nie posiadają wiedzy na temat tej możliwości. Na kierunku „filologia” nie prowadzi się kształcenia na odległość.

3.Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów nie jest w pełni zgodna z Misją i strategią rozwoju Uczelni, częściowo odzwierciedla cele strategiczne Uczelni, politykę jakości Jednostki oraz wzorce krajowe i międzynarodowe. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian dotyczących wymagań związanych z przygotowaniem do działalności zawodowej. Uczelnia nie przyporządkowała kierunku studiów do obszaru/obszarów kształcenia o profilu praktycznym i nie wskazała za pomocą stosownej uchwały dziedziny/dziedzin nauki oraz dyscypliny/dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

Efekty kształcenia nieformalnie, tzn. bez stosownej uchwały Senatu uczelni, zakładane dla ocenianego kierunku studiów są całkowicie niespójne z efektami obszarowymi określonymi dla profilu praktycznego na I stopniu kształcenia. Dlatego też, efekty nie są sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji w odniesieniu do deklarowanego na kierunku profilu praktycznego.

Program studiów dla ocenianego kierunku o profilu praktycznym nie został przedstawiony prze Jednostkę. Treści programowe realizowane na ocenianym kierunku nie umożliwiają studentom uzyskania kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla ocenianego kierunku o profilu praktycznym. Nie uwzględniają one aktualnie stosowanych w praktyce rozwiązań naukowych związanych z zakresem ocenianego kierunku, ani potrzeb rynku pracy, bowiem dominują w nich efekty nastawione na wiedzę filologiczną i ogólnohumanistyczną oraz analizę problemów badawczych.

Stosowane na ocenianym kierunku metody kształcenia uwzględniają aktywizujące formy pracy ze studentami i sprzyjają zarówno zdobywaniu wiedzy i umiejętności ogólnoakademickich, jak i praktycznych oraz pomagają w rozwijaniu kompetencji społecznych, w tym kompetencji potencjalnie istotnych na rynku pracy.

Czas kształcenia jest rozłożony na 6 semestrów i uwzględnia nakład pracy studenta mierzony punktami ECTS, przy czym obciążenie czasowe oraz szacowany nakład pracy studenta nie są rozłożone równomiernie. System ECTS w procesie kształcenia na kierunku filologia został, z wyjątkiem praktyk zawodowych, zbudowany zgodnie z obowiązującymi zasadami i przepisami prawa. Wskaźniki ilościowe dla programu studiów nie obejmują wszystkich elementów; nie można określić łącznej liczby punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Moduły związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym stanowią mniej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS. Na wizytowanym kierunku, studenci mają ograniczoną możliwość wyboru modułów kształcenia.

Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie niezatwierdzonych przez Senat Uczelni efektów kształcenia, w tym częściowo umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

Jednostka nie zapewnia realizacji praktyk zawodowych w wymiarze określonym dla programu studiów o profilu praktycznym i nie dba o ich właściwą organizację, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku, Nie została zapewniona liczba miejsc odbywania praktyk dostosowana do liczby studentów kierunku.

Koncepcja kształcenia wykazuje cechy umiędzynarodowienia. Zasady i procedury rekrutacji nie zostały określone przez Uczelnię w sposób pozwalający ZO PKA na ocenę, czy zapewniają one właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów oraz czy uwzględniają zasady zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na kierunku filologia.

Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia nie są adekwatne do efektów kształcenia dla kierunku o profilu praktycznym, nie wspomagają studentów w procesie uczenia się i nie umożliwiają skutecznego sprawdzenia i oceny stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, umiejętności rozwijanych w toku praktyk zawodowych, oraz w czasie zajęć z języków obcych. Prace dyplomowe nie spełniają wymogów prac licencjackich określonych dla kierunków o profilu praktycznym, ze względu na znikome lub nieistniejące wykorzystanie w nich wiedzy i umiejętności w celu rozwiązywania rzeczywistych zadań i problemów praktycznych.

System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia nie jest przejrzysty, rzetelny i wiarygodny.

4.Zalecenia:

1. Jednostka powinna sformułować koncepcję kształcenia w pełni zgodną z Misją i strategią rozwoju Uczelni, odzwierciedlającą jej cele strategiczne uczelni i politykę jakości Jednostki, ze szczególnym uwzględnieniem elementów związanych z przygotowaniem studentów do działalności zawodowej;
2. należy opracować zestaw efektów kształcenia dla kierunku „filologia” o profilu praktycznym;
3. Senat Uczelni powinien przyporządkować kierunek studiów ze specjalnością „filologia angielska” o profilu praktycznym do obszaru/obszarów kształcenia za pomocą stosownej uchwały i wskazać dziedziny/dziedzin nauki oraz dyscypliny/dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla kierunku;
4. Jednostka winna opracować spójny program studiów, umożliwiający studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji na I

stopniu kształcenia na kierunku „filologia” ze specjalnością „filologia angielska” o profilu praktycznym; w szczególności należy:

- a) zadbać, by treści programowe uwzględniały aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe i potrzeby rynku pracy,
- b) rozważyć zmniejszenie liczby punktów ECTS w czasie 3 roku studiów,
- c) zwiększyć udział w programie studiów modułów związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym tak, aby stanowiły więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS,
- d) zapewnić realną możliwość wyboru modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku,
- e) zapewnić realizację praktyk zawodowych w wymiarze określonym dla programu studiów o profilu praktycznym i zadbać o ich właściwą organizację, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku,
- f) zapewnić liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku,
- g) Jednostka powinna opracować i usankcjonować szczegółowe zasady i procedury rekrutacji zapewniające właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów; procedury te powinny uwzględniać zasady zapewnienia kandydatom równych szans w podjęciu kształcenia na kierunku filologia,

5. Jednostka powinna wprowadzić metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia adekwatne do zakładanych efektów kształcenia dla kierunku o profilu praktycznym, które wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz umiejętności nabywanych w toku praktyk zawodowych, oraz w czasie zajęć z języków obcych;

6. należy zadbać, by system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia był przejrzysty, rzetelny i wiarygodny przez wprowadzenie jednolitych kryteriów oceniania;

7. Jednostka winna gromadzić dokumentację potwierdzającą osiągnięcie przez studentów

zakładanych efektów kształcenia tj. prace etapowe.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy, który zapewnia realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku, lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu praktycznym, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku. *

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, w tym zajęcia warsztatowe, są prowadzone na ocenianym kierunku przez osoby, z których większość posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie. *

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych, zawodowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

1. Ocena – częściowo

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1

Uczelnia do minimum kadrowego kierunku przedstawiła dwoje samodzielnych pracowników naukowych, czworo doktorów, oraz dwóch magistrów. Zespół wizytujący PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z Władzami Wydziału. W ocenie uwzględniono w szczególności posiadane stopnie naukowe i specjalizację naukową oraz dorobek nauczycieli akademickich. Sprawdzono również obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego, których treść zweryfikowano z informacjami zawartymi w systemie POL-on.

Weryfikacja akt osobowych osób stanowiących minimum kadrowe pokazuje, iż teczki zawierają dokumentację poświadczającą uzyskanie stopni i tytułów naukowych. Dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy (umowy o pracę) zawierają informacje o uczelni, jako podstawowym lub dodatkowym miejscu pracy zgodnie z art. 119 ust. 1 ustawy *Prawo o Szkolnictwie Wyższym*. Dokumentacja, a w szczególności oświadczenia o wyrażeniu zgody

na wliczenie do minimum kadrowego, pozwala stwierdzić, iż osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają także warunki określone w art. 112a ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*. Osoby proponowane do minimum kadrowego zostały zatrudnione w Uczelni nie później niż od początku semestru studiów oraz w pełnym wymiarze czasu pracy, spełnione są więc wymagania określone w § 13 ust. 1 w/w *Rozporządzenia* oraz w art. 9a ust. 1 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

Analiza przeprowadzona w toku wizytacji wskazuje, iż wymagania dotyczące minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia o profilu praktycznym nie zostały spełnione. Jak stwierdzono wyżej w punkcie 1.3, Uczelnia nie przedstawiła ZO PKA dokumentacji potwierdzającej przyporządkowanie kierunku studiów do obszaru/obszarów kształcenia i nie wskazała za pomocą stosownej uchwały dziedziny/dziedzin nauki oraz dyscypliny/dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku. Uczelnia przedstawiła jedynie Uchwałę Senatu WSTiJO Nr 5/2015 z dn. 31.03.2015 r., zatwierdzającą prowadzenie przez WSTiJO studiów o profilu praktycznym. W systemie POL-on, który w takiej sytuacji należy przyjąć za miarodajny, dla Uczelni wskazany jest obszar nauk humanistycznych, a jako dziedzina i dyscyplina, do której odnoszą się efekty kształcenia, wskazana jest dziedzina nauk humanistycznych, dyscyplina językoznawstwo.

W tym świetle nie można zaliczyć do minimum kadrowego nauczycieli akademickich reprezentujących dyscypliny w obrębie nauk humanistycznych inne niż językoznawstwo (2 osoby, w tym jedna ze stopniem doktora habilitowanego i jedna ze stopniem doktora). Nie można też zaliczyć jednej osoby z tytułem zawodowym magistra, ponieważ jej doświadczenie zawodowe dotyczy dydaktyki języka angielskiego i nie jest powiązane z efektami kształcenia zakładanymi dla bloków specjalizacyjnych „Translatoryka i Język angielski w turystyce”. Tym samym nie zostały spełnione wymogi określone w § 14 ust. 2 *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 3. października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia*.

2.2

Analiza dorobku naukowego nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia potwierdza, że w większości przypadków zajęcia powierzane są osobom, których dorobek naukowy oraz

doświadczenie zawodowe są związane z zakresem prowadzonego przedmiotu i z dyscypliną naukową, z której przedmiot się wywodzi. Wśród osób zaliczonych do minimum kadrowego dwie posiadają odpowiednie doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, zaś dwie posiadają takie doświadczenie, ale nieadekwatne do bloków specjalizacyjnych „Translatoryka i Język angielski w turystyce”. Analiza działalności nauczycieli spoza minimum kadrowego wskazuje, iż w przeważającej większości posiadają oni doświadczenie zawodowe adekwatne dla ocenianego kierunku. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym oraz zajęcia warsztatowe prowadzone są przez osoby posiadające doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, odpowiednie dla merytorycznego zakresu prowadzonych zajęć.

Przeprowadzone hospitacje wskazują na bardzo dobry poziom zajęć dydaktycznych: prowadzący byli dobrze przygotowani do zajęć i wykazywali duże zaangażowanie w proces dydaktyczny, metody prowadzenia były właściwie dostosowane do formy zajęć, zaś przekazywane na zajęciach treści były zgodne z treściami określonymi w sylabusie.

2.3

Polityka kadrowa w zakresie doboru kadry na ocenianym kierunku determinowana jest w znacznym stopniu sytuacją na rynku pracy. Dostrzegalna fluktuacja kadry powodowana jest trudnością znalezienia odpowiednich pracowników w środowisku lokalnym i częstymi rezygnacjami z zatrudnienia osób dojeżdżających z innych miejscowości. Jak wynika z rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni w toku wizytacji, celem Uczelni jest pozyskanie pracowników zamieszkałych lokalnie i zatrudnienie ich w Uczelni, jako podstawowym miejscu pracy.

Wewnętrzna polityka kadrowa określona została w punkcie „Monitorowanie standardów akademickich” Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i w znacznym stopniu sprzyja podnoszeniu kwalifikacji kadry. Działania Jednostki w tym zakresie obejmują przede wszystkim monitorowanie pracy dydaktycznej nauczycieli akademickich. Służą temu dwie procedury: ankiety wypełniane anonimowo przez studentów, po zakończeniu każdego cyklu zajęć, (wzór ankiety przedstawiono w załączniku nr 6 do WSZJK) oraz hospitacje (wzór arkusza hospitacyjnego przedstawiono w załączniku nr 9 do WSZJK). Za przeprowadzenie ankiet odpowiadają Kierownicy Zakładów Naukowych. Badania ankietowe obejmują

wszystkich nauczycieli akademickich zatrudnionych w WSTiJO i są przeprowadzane dwa razy w roku akademickim z końcem zajęć danego semestru.

Zakres i tryb przeprowadzania hospitacji określa kierownik zakładu. Hospitacje zajęć dydaktycznych przeprowadzone są co najmniej raz pomiędzy standardowymi okresami oceny pracownika. Z przeprowadzonych hospitacji sporządza się protokoły, co zostało potwierdzone w toku wizytacji. Pracownicy naukowci otrzymują wyniki badań ankietowych dotyczące prowadzonych przez nich zajęć. Z rozmów przeprowadzonych z kierownictwem kierunku oraz kadrą nauczającą wynika, iż wyniki hospitacji i ankiet studenckich omawiane są z nauczycielami przez kierownika zakładu, co zapewnia informację zwrotną i sprzyja podnoszeniu kwalifikacji. Skuteczność tych działań potwierdzona została także w rozmowie z kadrą nauczającą w toku wizytacji.

Obok działań ocennych omówionych wyżej wizytowana Jednostka nie prowadzi jednak działań motywacyjnych, wspomagających rozwój kadry takich, jak nagrody, finansowanie publikacji i konferencji wyjazdowych, urlopy naukowe, lub prowadzi je w niewielkim stopniu, jako swojego rodzaju nagroda proponowane są wyjazdy w ramach programu Erasmus+, z których jednak kadra korzysta rzadko.

Jednostka podejmuje działania mające na celu umiędzynarodowienie kierunku w ramach programu Erasmus+. W obrębie tego programu Uczelnia kontynuuje współpracę z czterema partnerami (University of Debrecen, University of Granada, University of Girona, College of Tourism and Hotel Management, Cypr). Jednak trudno stwierdzić, czy wszystkie dotyczą wizytowanego kierunku, bowiem przedstawiony do wglądu regulamin dotyczy tylko studentów kierunku „turystyka i rekreacja”. Jak wskazuje dokumentacja, tylko 2 nauczycieli akademickich z wizytowanego kierunku wyjechało do partnerskich uczelni zagranicznych w ramach tego programu, a jedna osoba z zagranicy prowadziła na kierunku zajęcia (w ciągu dwóch kolejnych lat). Z rozmów z kadrą i władzami uczelni przeprowadzonych w toku wizytacji wynika, iż Uczelnia zachęca pracowników kierunku do wyjazdów zagranicznych, jednak – jak wspomniano wyżej – korzystają oni z tych możliwości w sposób ograniczony. Jako przyczyny podano obciążenie pracą i uwarunkowania rodzinne.

Ważnym elementem umiędzynarodowienia, zważywszy rozmiar i możliwości kierunku, są organizowane i planowane przez jego pracowników konferencje międzynarodowe. Dotychczas zorganizowano jedną taką konferencję: *Translation and Interpreting Challenges*

in the Globalized World – w planach są następne.

3. Uzasadnienie

Trzech spośród proponowanych nauczycieli akademickich nie może być zaliczonych do minimum kadrowego; minimum kadrowe nie spełnia zatem wymogów określonych w § 14 *ust. 2 Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 3. października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.*

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunku filologia o profilu praktycznym. Zajęcia przydzielone zostały zgodnie z kwalifikacjami poszczególnych nauczycieli.

Zajęcia powierzane są osobom, których dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe są związane z zakresem prowadzonego przedmiotu i z dyscypliną naukową, z której przedmiot się wywodzi. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym oraz zajęcia warsztatowe prowadzone są przez osoby posiadające doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, odpowiednie dla merytorycznego zakresu prowadzonych zajęć. Zajęcia prowadzone są na wysokim poziomie metodologicznym i merytorycznym.

Jednostka, w miarę uwarunkowań zewnętrznych, prowadzi politykę kadrową zmierzającą do odpowiedniego doboru kadry i podnoszenia jej kwalifikacji. Ocenne mechanizmy tej polityki są właściwe, brak jednak mechanizmów motywujących do rozwoju kadry akademickiej.

Umiejdzynarodowienie kierunku w zakresie mobilności nauczycieli akademickich jest niewielkie.

4. Zalecenia:

1. należy uzupełnić minimum kadrowe zgodnie ze wskazaniem obszaru, dziedziny i dyscypliny naukowej oraz doświadczenia zawodowego pracowników adekwatnego do zakładanych efektów kształcenia;
2. należy do polityki kadrowej wprowadzić elementy pozytywnie motywujące do rozwoju i podnoszenia kwalifikacji;
3. należy zintensyfikować działalność mającą na celu umiejdzynarodowienie kadry naukowo-dydaktycznej.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia.

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, a także w celu pozyskiwania kadry dydaktycznej posiadającej znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. *

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem. *

1. Ocena - częściowo

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1

Współpraca z interesariuszami zewnętrznym z otoczenia społeczno-gospodarczego wpisana jest w Strategię Uczelni oraz ujęta w Wewnętrznym Systemie Jakości Kształcenia. Zarządzeniem Rektora z dn. 18.02.2015 roku powołano Radę Interesariuszy, której członkami są w przeważającej części interesariusze zewnętrzni (przedstawiciele hoteli, właściciele biur podróży i firm związanych z turystyką i hotelarstwem). W skład Rady wchodzi także dwóch przedstawicieli Uczelni. Rada spotyka się regularnie 3 - 4 razy w roku, co udokumentowane jest protokołami z jej posiedzeń. W rezultacie działalności Rady i rozwiniętych kontaktów ze środowiskiem społeczno-gospodarczym Uczelnia nawiązała i kontynuuje udokumentowaną współpracę z siecią kilkudziesięciu hoteli, co umożliwia zróżnicowaną i wartościową ofertę praktyk dla studentów – dotyczy to jednak tylko studentów kierunku „turystyka i rekreacja”, a nie „filologii”.

Współpraca ze środowiskiem społeczno-gospodarczym na wizytowanym kierunku jest dopiero w fazie początkowej. Rada Interesariuszy zajęła się sprawami anglistyki na posiedzeniu w dn. 22.02.2017, czyli miesiąc przed wizytacją Zespołu Oceniającego. Na posiedzeniu tym omówiono plany organizowania semestralnych praktyk dla studentów III roku „filologii angielskiej” w hotelach, biurach podróży i organizacjach pozarządowych. Jak wynika z rozmów przeprowadzonych z przedstawicielami Rady Interesariuszy i środowiska społeczno-gospodarczego w toku wizytacji, perspektywy współpracy ze środowiskiem w tym zakresie rysują się bardzo pozytywnie.

Obecna współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na wizytowanym kierunku ma charakter ograniczony i jednostronny, a polega głównie na wkładzie w działalność

środowiskową ze strony Uczelni. Przykładem może tu być coroczny konkurs językowy pod nazwą „Operation” organizowany dla społeczności lokalnej oraz partnerstwo w konkursie „Tłumacze na start”, organizowanym przez agencje tłumaczeń „Skrivanek”. Innym przykładem są pojedyncze przypadki świadczenia usług językowych przez studentów anglistyki na rzecz środowiska gospodarczego (w zakresie turystyki) oraz organizacja konferencji o problematyce istotnej dla otoczenia społeczno-gospodarczego (np. „Tłumacze i tłumaczenia w zglobalizowanym świecie” w czerwcu 2015 r.).

Uczelnia nie przedstawiła pisemnych porozumień ani umów z podmiotami zewnętrznymi, dotyczących udziału tych podmiotów w prowadzeniu studiów na wizytowanym kierunku. Dzięki szerokim kontaktom uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym istnieją bardzo dobre warunki dla rozwinięcia tej współpracy w zakresie ocenianego kierunku.

3.2

Nie dotyczy.

3. Uzasadnienie

Analiza dokumentacji i Raportu Samooceny oraz rozmowy przeprowadzone z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego wskazują, iż współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na ocenianym kierunku znajduje się w fazie planów. W chwili obecnej interesariusze zewnętrzni (przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego) nie biorą żadnego udziału w określaniu efektów kształcenia, ani też ich weryfikacji, czy ocenie stopnia ich realizacji; nie podpisano także umów / porozumień o współpracę w prowadzeniu i organizacji studiów – w tym zakresie kryterium 3. pozostaje niespełnione.

Kryterium zostaje częściowo spełnione dzięki działalności kierunku na rzecz środowiska (organizacja konkursów, świadczenie doraźnych usług, organizacja konferencji).

4. Zalecenia:

1. należy nawiązać współpracę w zakresie kierunku z konkretnymi przedstawicielami środowiska społeczno-gospodarczego (firmy, hotele, biura) i sformalizować ją

odpowiednimi umowami, szczególnie w zakresie organizowania praktyk zawodowych;

2. należy opracować i wdrożyć system udziału interesariuszy zewnętrznych w kształtowaniu programu kształcenia, określaniu efektów kształcenia, a także weryfikacji stopnia realizacji tych efektów kształcenia. System taki, dzięki dwustronnemu przepływowi informacji (uczelnia – interesariusze zewnętrzni), winien umożliwiać dostosowanie programu kształcenia do potrzeb rynku pracy.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, w tym do liczby studentów. Jednostka zapewnia bazę dydaktyczną do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu, umożliwiającą uzyskanie umiejętności zgodnych z aktualnym stanem praktyki związanej z ocenianym kierunkiem studiów oraz dostęp studentów do laboratoriów w celu wykonywania prac wynikających z programu studiów. *

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki. *

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów.

1.Ocena – częściowo

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1

Jak wynika z Raportu Samooceny i oglądu w toku wizytacji, Uczelnia zlokalizowana jest w pięciokondygnacyjnym budynku przy Al. Prymasa Tysiąclecia 38A i dysponuje powierzchnią użytkową 3800 m². Budynek posiada dwie klatki schodowe oraz przemysłową windę obsługiwaną (na wezwanie) przez portiera. Dla celów dydaktycznych dostępne są 4 sale na 50 osób, 5 sal na 20-25 osób, 2 sale na 60 osób, 1 sala na 130 osób, 1 aula na 230-250 osób z dwoma rzutnikami, 2 pracownie informatyczne po 18 stanowisk komputerowych (przeznaczone dla kierunku turystyka), 1 laboratorium językowe na 16 osób (przeznaczone dla kierunku filologia) oraz zaplecze rekreacyjno-sportowe; nadto w pawilonie obok głównego budynku mieści się stołówka studencka na ok. 50 osób.

Większość sal (oprócz pięciu małych sal lektoratowych) wyposażona jest w sprzęt

audiowizualny; w pięciu salach lektoratowych używa się rzutników przenośnych. Laboratorium językowe MENTOR PC wyposażone jest w odpowiedni sprzęt interaktywny (zarządzanie pracą grupy językowej z poziomu monitora odbywa się poprzez aplikację Navigator) oraz standardowe oprogramowanie Trados.

Na terenie całej Uczelni dostępny jest Internet bezprzewodowy (wi-fi). Studenci mogą korzystać z trzech komputerów z dostępem do Internetu (dwa w czytelnicy, jeden w dziekanacie) i jednego komputera bez takiego dostępu (w dziekanacie).

Na podstawie analizy dokumentacji, oglądu infrastruktury oraz wypowiedzi nauczycieli akademickich i studentów w toku spotkania można stwierdzić, iż liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych oraz infrastruktura sieciowo-komputerowa są zasadniczo dostosowane do liczby studentów i potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku. Zwrócono jednak uwagę, iż w niektórych salach temperatura jest za niska. Studenci stwierdzili, iż krzesła w salach są bardzo niewygodne i szybko powodują fizyczne zmęczenie; stwierdzili także, iż brak klamek przy oknach w salach dydaktycznych uniemożliwia ich wietrzenie (co jest niezgodne z warunkami BHP).

Studenci poinformowali także, że rzadko wykorzystują sprzęt w Sali „Mentor PC” na zajęciach dydaktycznych. Na ocenianym kierunku stwierdzono brak specjalistycznego oprogramowania służącego do celów kształtowania umiejętności językowych studenta.

Przy wspomnianych, stosunkowo łatwych do usunięcia niedociągnięciach, można stwierdzić, iż infrastruktura laboratoryjna, sieciowo-komputerowa oraz dydaktyczna (sale z ich wyposażeniem) generalnie dostosowana jest do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku oraz do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu. Infrastruktura budynku nie spełnia jednak warunków niezbędnych dla udziału w procesie kształcenia osób niepełnosprawnych. Wejście do windy usytuowane jest na wysokim parterze – by dostać się do niej, należy pokonać jedno półpiętro schodów, co wyklucza jej użytkowanie przez osoby na wózkach inwalidzkich. Brak w budynku toalet dla osób niepełnosprawnych ruchowo, poruszających się na wózkach inwalidzkich. Wprawdzie Uczelnia w swoich ogłoszeniach o naborze nie promuje się dla osób niepełnosprawnych, winna jednak w perspektywie zapewnić odpowiednie warunki także dla takich osób, w celu przeciwdziałania wykluczeniu.

4.2

Studenci i pracownicy ocenianego kierunku mają do dyspozycji bibliotekę z czytelnią o pow. 60 m², której księgozbiór liczy 6500 woluminów. W czytelni znajdują się dwa komputery z dostępem do Internetu. Planowany jest zakup komputera dla osób niedowidzących, jednak w chwili obecnej biblioteka nie posiada takiego sprzętu. Jednostka zapewnia dostęp elektroniczny do katalogów, do Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz do baz: Elsevier, Ebsco, Nature and Science, Scopus, Springer, Web of Science i Wiley; podpisano także umowę o współpracy partnerskiej z Ośrodkiem Studiów Amerykańskich Uniwersytetu Warszawskiego.

W ocenie studentów godziny otwarcia biblioteki są niedostosowane do realnych potrzeb. Biblioteka jest czynna we wtorki 9:00 – 16:00, czwartki 9:00 – 17:00, soboty 9:00 – 17:00, niedziele 9:00 – 16:00; w pozostałe dni biblioteka jest nieczynna, co zdaniem studentów utrudnia swobodne wypożyczanie książek.

W toku wizytacji ustalono, iż tylko niewielka część księgozbioru przeznaczona jest dla ocenianego kierunku. W księgozbiorze w wystarczającej liczbie znajdują się słowniki i encyklopedie, natomiast brak publikacji zalecanych w sylabusach, jako lektura obowiązkowa i uzupełniająca. Braku tego nie wyrównują dwie antologie literatury angielskiej [Fordoński (5 egz.) i Norton (1 egz.)]. Sam zbiór literatury angielskiej obejmuje kilka przypadkowo dobranych książek, z których żadna nie znajduje się na liście lektur. Na spotkaniu z ZO studenci poinformowali, że muszą na własną rękę kupować polecane przez wykładowców książki.

Wizytacja na miejscu pozwoliła też stwierdzić, iż powierzchnia biblioteki (wspomniane 60 m²) oraz liczba dostępnych komputerów (2) są niewystarczające dla liczby osób studiujących w Uczelni.

Zasoby i warunki lokalowe biblioteki nie podlegają ocenie studenckiej.

4.3

Na wizytowanym kierunku nie prowadzi się tradycyjnego kształcenia na odległość.

Oceniany kierunek prowadzi zajęcia na odległość jedynie w ograniczonym zakresie. Kształcenie e-learningowe ma charakter uzupełniający proces dydaktyczny przebiegający w bezpośrednim kontakcie nauczycieli akademickich i studentów. Treści nauczania na

odległość obejmują przede wszystkim cele, tematy i teksty wykładów, testy i zadania sprawdzające oraz wybrane pozycje literatury obowiązkowej i uzupełniającej podawane przez wykładowców. Używana do tych celów platforma e-school w wystarczającym stopniu spełnia swoje zadania.

3. Uzasadnienie

Zasoby biblioteki nie odpowiadają wymaganiom stawianym przez nauczycieli akademickich w sylabusach przedmiotowych. Godziny otwarcia biblioteki są niewystarczające.

Infrastruktura laboratoryjna, sieciowo-komputerowa oraz dydaktyczna (sale z ich wyposażeniem) dostosowana jest do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku oraz do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu. Tę ogólną ocenę obniżają usterki w wyposażeniu sal: niemożność ich wietrzenia i nie-ergonomiczne krzesła. W opinii studentów pracownia językowa nie jest w pełni wykorzystywana na zajęciach dydaktycznych oraz brak jest specjalistycznego oprogramowania umożliwiającego kształtowanie umiejętności językowych niezbędnych na prowadzonym profilu praktycznym. W ograniczonym zakresie kształcenia na odległość jednostka zapewnia studentom i nauczycielom dostęp do platformy o funkcjonalnościach wystarczających dla zakresu nauczania.

4. Zalecenia:

1. należy pilnie dokonać analizy i zakupu literatury polecanej w sylabusach przedmiotowych dla kierunku „filologia”;
2. należy wprowadzić systematyczne badania potrzeb studentów w zakresie literatury oraz godzin otwarcia biblioteki;
3. należy rozważyć wymianę krzeseł w salach dydaktycznych na bardziej ergonomiczne oraz odpowiednie przystosowanie mechanizmów okien w taki sposób, by umożliwiały one wietrzenie sal;
4. należy rozważyć zwiększenie powierzchni biblioteki i czytelni, zwiększenie liczby dostępnych w niej komputerów oraz zakup komputera dla osób niedowidzących;
5. należy zakupić specjalistyczne oprogramowanie wspomagające naukę języka angielskiego;
6. należy w miarę możliwości, na jakie pozwala substancja budynku, dostosować

infrastrukturę do potrzeb osób niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi zawodowemu i społecznemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiąganiu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności praktycznych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach. *

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową.

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku. *

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1.Ocena kryterium 5 – częściowo

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1

Nauczyciele akademicy są obecni na zajęciach. W przypadkach odwołania zajęć dydaktycznych studenci nie są informowani wystarczająco skutecznie o fakcie odwołania zajęć. Zespół oceniający został poinformowany przez studentów o zdarzeniach, w których zajęcia dydaktyczne zostały odwołane, a nikt ze studentów nie otrzymał informacji o tym fakcie.

Studenci poinformowali, że nauczyciele akademicy są dostępni na wcześniej ustalonych konsultacjach. Godziny konsultacji są dostosowane do potrzeb studentów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych.

Studenci czują się w pełni doinformowani o systemie stypendialnym. Zasady wnioskowania o stypendia są umieszczone na stronie internetowej uczelni oraz w *Regulaminie ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów stacjonarnych i niestacjonarnych Wyższej Szkoły Turystyki i Języków Obcych w Warszawie*. Większość składu komisji stypendialnej stanowią przedstawiciele Samorządu Studenckiego. Podczas spotkania ZO samorząd poinformował, że ich negatywne głosy nad niektórymi wnioskami stypendialnymi nie są brane pod uwagę. System stypendialny obejmuje

wszystkie formy świadczeń przewidzianych w ustawie *Prawo o szkolnictwie wyższym*. Studenci obecni na spotkaniu z ZO wyrazili się pozytywnie w kwestii otrzymywania pomocy materialnej, w ich ocenie system działa sprawnie, ich wnioski znajdują oczekiwane rozwiązanie.

W opisie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia zawarta jest procedura przeprowadzania ankietyzacji zajęć. Studenci obecni na spotkaniu z ZO poinformowali, że w poprzednim semestrze nie mieli możliwości wypełnienia ankiety oceniającej zajęcia dydaktyczne, pomimo że w procedurze jest wyraźnie napisane, że badania ankietowe przeprowadza się dwa razy do roku. Jednostka nie przedstawiła wyników ankietyzacji zajęć dydaktycznych. Samorząd Studencki poinformował, że negatywne uwagi w ankietach zajęć dydaktycznych nie zawsze są uwzględniane. Na spotkaniu z Zespołem Oceniającym studenci poinformowali o pełnym zadowoleniu z kadry nauczycielskiej, a głównymi problemami, jakie pojawią się na ich kierunku są niedociągnięcia organizacyjne np. nieinformowanie o odwołanych zajęciach, brak informacji o Samorządzie Studenckim, braki w informowaniu o praktykach zawodowych, czy wyjazdach zagranicznych. Studenci poinformowali o braku działań powołanego koła naukowego na ich kierunku, kilku studentów zapisało się do koła na początku roku akademickiego i do dziś nie otrzymało informacji o planowanych działaniach. Wizytowana Jednostka posiada stołówkę, ale z informacji przekazanych przez studentów nie jest ona wykorzystywana w sposób jak oczekiwaliby tego studenci. Brak jest możliwości zjedzenia pełnego np. obiadowego posiłku, a jedynie istnieje możliwość zakupu kanapki.

5.2

Na wizytowanym kierunku studenci nie mają możliwości wyjazdów zagranicznych. Jednostka ma wdrożone w tym zakresie procedury jedynie dla kierunku „Turystyka i rekreacja”. W najbliższym czasie jest planowane podpisanie porozumienia z University of Zadar dla studentów wizytowanego kierunku. Studenci wyrażają chęć wyjazdów na stypendia zagraniczne, ale Jednostka im tego nie zapewnia. Nie działa program Erasmus +. Zajęcia na wizytowanym kierunku „filologia” o specjalności „Filologia angielska” w większości prowadzone są w języku angielskim, co można uznać za element umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Na kierunku istnieje koło naukowe „Anglistów”

jednak brak jest dokumentacji jakichkolwiek działań koła. Studenci na spotkaniu z ZO potwierdzili, że koło naukowe „Anglistów” nie podejmuje żadnych działań.

5.3

Na stronie internetowej uczelni, pod zakładką praktyki można znaleźć Regulamin praktyk dotyczący zaliczania praktyk na Uniwersytecie Łódzkim (http://www.wstijo.edu.pl/dokPDF/praktyki_Regulamin%20studenckich%20praktyk.docx, dostęp z dnia 26.03.2017r.). Oferty praktyk studenckich przedstawione na stronie internetowej Uczelni dotyczą wyłącznie studentów kierunku „Turystyka i rekreacja”. Studenci obecni na spotkaniu z ZO nie wykazali wiedzy o praktykach zawodowych oraz o organizowaniu przez Uczelnię dodatkowych możliwości rozwoju np. przez uczestniczenie w konferencjach, czy szkoleniach związanych z kierunkiem studiów. Studenci czują się niedoinformowani w kwestii obowiązku zaliczenia praktyk. Na spotkaniu z ZO byli obecni tylko studenci pierwszego roku, którzy nie mieli wiedzy w jaki sposób i kiedy powinni odbyć praktyki zawodowe. W Jednostce działa Samorząd Studencki. Jak wynika z ich informacji współpraca z Władzami Uczelni jest życzliwa, ale ich krytyczne uwagi nie są brane pod uwagę, a także nie ma efektów doskonalenia funkcjonowania Jednostki. Obecnie Samorząd działa jedynie w zakresie jakości kształcenia oraz pomocy materialnej.

5..4

Infrastruktura Jednostki nie jest dostosowana do osób z niepełnosprawnościami narządu ruchu. Władze Uczelni wprost informują, że nie starają się zachęcać do rekrutacji studentów z niepełnosprawnościami z powodu niedostosowania budynku Jednostki do takich osób. Uczelnia nie wdrożyła także procedury pomocy osobom z niepełnosprawnością. Jedyną formą udogodnienia dla studentów z niepełnosprawnością jest indywidualny plan zajęć oraz stypendium dla osób niepełnosprawnych. Nauczyciele akademicki nie są w żaden sposób szkoleni z zakresu pomocy osobom z niepełnosprawnościami w procesie osiągania efektów kształcenia. Biblioteka znajdująca się w Uczelni na której oceniany jest kierunek „filologia” nie jest dostosowana do osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia poinformowała o planowanym zakupie specjalistycznego komputera dla osób niedowidzących. Jednak deklarowane inicjatywy wydają się niewystarczające w stwarzaniu równych szans

studentom niepełnosprawnym w kształceniu i nie będą nadal przeciwdziałały wykluczeniu.

5.5

Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym wyrazili swoje niezadowolenie z obsługi administracyjnej. Z informacji studentów wynika, że obsługa dziekanatu jest życzliwa, ale nie zawsze jest gotowa do pomocy w załatwieniu spraw administracyjnych oraz często nie posiada wystarczającej wiedzy, aby pomóc studentowi. Powoduje to odsyłanie studentów z dziekanatu do innych działów, a stamtąd po raz kolejny do dziekanatu, co w efekcie wydłuża cały proces realizacji sprawy administracyjnej. Godziny otwarcia dziekanatu są w ocenie studentów dostosowane do ich potrzeb. Studenci również wskazali na nierozwiązany problem z przepływem informacji w Jednostce np. w temacie procedur administracyjnych, programów studiów, czy sylabusów. Eksperti ZO na spotkaniu ze studentami uzyskali informacje, że studenci nie są informowani o programie studiów, sylabusach przedmiotowych, jak również procedurach administracyjnych obowiązujących w Jednostce.

3. Uzasadnienie

Nauczyciele akademicy są dostępni na zajęciach dydaktycznych oraz na wcześniej wyznaczonych konsultacjach. W Jednostce powołana jest Komisja stypendialna, która weryfikuje wnioski studentów. System stypendialny umożliwia studentom wnioskowanie o wszystkie formy stypendium zawarte w ustawie *Prawo o szkolnictwie wyższym*. Na kierunku „filologia” nie ma możliwości korzystania z wyjazdów w ramach wymiany międzynarodowej podobnie jak na stypendia krajowe/zagraniczne. Pozytywnym elementem umiędzynarodowienia kształcenia na wizytowanym kierunku jest prowadzenie większości zajęć dydaktycznych w języku angielskim.

Powołane koło naukowe na kierunku „filologia” nie wykazuje aktywności. Uczelnia nie przedstawiła właściwej procedury zaliczania praktyk studenckich. Studenci nie posiadają informacji, w jaki sposób powinni zaliczyć praktyki zawodowe oraz czy mają możliwość uczestniczenia w kursach i szkoleniach rozwijających ich umiejętności.

Jednostka nie jest dostosowana do przyjęcia studentów z niepełnosprawnościami i nie podejmuje skutecznych działań przeciwdziałających wykluczeniu. Obsługa administracyjna

nie spełnia potrzeb i oczekiwań studentów.

4.Zalecenia:

1. należy zweryfikować system informowania studentów o odwołanych zajęciach;
2. głosy studenckie na Komisji stypendialnej powinny być brane pod uwagę;
3. należy zwiększyć poziomu pomocy studentom z niepełnosprawnościami, w szczególności w zakresie dostosowywania metod kształcenia;
4. należy przeprowadzić badanie jakości obsługi administracyjnej studentów oraz drożności przepływu informacji;
5. zaleca się żeby obsługa administracyjna była bardziej zorientowana na studenta i powinna posługiwać się: przejrzystymi procedurami postępowania (dotyczy to m.in. opracowania wzorów pism, ich udostępnienia na stronach Jednostki, wypracowania skutecznego systemu informowania o bieżących wydarzeniach w Jednostce;
6. zaleca się podjęcie działań w zakresie zawarcia umów z placówkami krajowymi i zagranicznymi w celu umożliwienia studentom wyjazdów na stypendia;
7. w miarę możliwości zaleca się dostosowanie budynku do osób z niepełnosprawnościami np. podjazdy, zakup łazika umożliwiającego dostanie się do windy, oprogramowania umożliwiającego korzystanie z komputerów osobom niedowidzącym, czy odpowiednie dostosowanie toalety;
8. zaleca się zwiększenie wsparcia studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy;
9. zaleca się zawarcie większej ilości porozumień dot. realizacji praktyk zawodowych;
10. należy stworzyć możliwości studentom udziału w szkoleniach/spotkaniach ze środowiskiem praktyków.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu: *

6.1.1 projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, *

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania, *

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia, *

6.1.6 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej, *

6.1.7 wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10 dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach.

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1.Ocena – częściowo

2.Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

6.1.

Senat Wyższej Szkoły Turystyki i Języków Obcych przyjął w dniu 19 grudnia 2012 r. zasady określające Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia. Wśród wskazanych dla systemu celów podano stałe monitorowanie i podnoszenie jakości kształcenia w WSTiJO, podniesienie poziomu pracy dydaktycznej, tworzenie jednoznacznych procedur oceny metod i warunków kształcenia oraz programów studiów uwzględniających osiągnięcia współczesnych systemów dydaktycznych stosowanych w przodujących krajach UE, współpraca z otoczeniem społecznym i ekonomicznym w zakresie kształtowania sylwetki absolwenta odpowiadającej współczesnym potrzebom rynku pracy oraz prowadzenie szkoleń i prac badawczych dla grup zawodowych i sektorów gospodarki związanych z merytoryczną działalnością Uczelni. Zgodnie z przyjętym przez Senat Uczelni dokumentem realizacja wymienionych celów będzie prowadzona poprzez ocenę jakości procesu dydaktycznego, monitorowanie standardów akademickich, ocenę jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, ocenę zgodności programów dydaktycznych z potrzebami rynku pracy, ocenę atrakcyjności oferty edukacyjnej szkoły. Przedstawiony

poniżej opis działania systemu w poszczególnych jego obszarach dowodzi jednak, iż przyjęte w opisie wewnętrznego systemu cele nie są skutecznie realizowane, przez co nie przyczyniają się do zapewnienia realizacji zgodnego z obowiązującymi przepisami prawnymi procesu kształcenia oraz jego jakości, która winna być efektem systematycznego monitorowania, oceny i doskonalenia realizacji procesu kształcenia.

W szczególności brak przejrzystej struktury organizacyjnej zarządzania procesem dydaktycznym oraz jednoznaczności zakresu odpowiedzialności i uprawnień poszczególnych osób. Brak przejrzystości procesu podejmowania decyzji w sprawach związanych z zapewnianiem jakości kształcenia nie umożliwia oceny stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i nie gwarantuje okresowego przeglądu programów studiów. Zgodnie z postanowieniami systemu, osobą bezpośrednio czuwającą nad funkcjonowaniem zasad systemu jakości kształcenia jest Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia. Natomiast osobą nadzorującą realizację systemu jakości kształcenia w Wyższej Szkole Turystyki i Języków Obcych jest Prorektor do Spraw Dydaktyki. W czasie przeprowadzenia oceny programowej żaden pracownik nie był powołany na stanowisko Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia.

Spotykający się doraźnie zespół osób zajmujących się oceną i zapewnieniem jakości kształcenia, w skład którego wchodzi Rektor, Prorektor oraz delegowany nauczyciel akademicki (brak stałego składu oraz uwzględnienia w nim reprezentanta studentów), nie zapewnia cykliczności i spójności badania jakości kształcenia. Interesariusze zewnątrz i wewnątrz (studenci, absolwenci, pracodawcy) nie uczestniczą w procesach związanych z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu i procesu kształcenia oraz nie wpływają na podejmowanie decyzji związanych z zapewnieniem jakości kształcenia. Ponadto brak oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz okresowych przeglądów programu kształcenia uniemożliwia podejmowanie działań doskonalących treści kształcenia, formy zajęć, metody dydaktyczne oraz sposoby weryfikacji efektów kształcenia.

6.1.1

Zadeklarowana w opisie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia ocena jakości procesu dydaktycznego dla „filologii” obejmuje wszystkie poziomy kształcenia i formy studiów. Składa się z oceny: programu nauczania, planu studiów, sylabusów

poszczególnych przedmiotów, w tym ich powiązania z efektami kształcenia, realizowanego systemu punktowego (ECTS), wymagań egzaminacyjnych, wymagań stawianych pracom dyplomowym, a także wymagań i zakresu obrony prac dyplomowych.

Zgodnie z postanowieniami zawartymi w opisie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia ocena zgodności programów dydaktycznych z potrzebami rynku pracy obejmuje prowadzenie wspólnie z Samorządem Gospodarczym odpowiednich sektorów cyklicznych badań mających na celu określenie sylwetki absolwenta zgodnej ze specyfiką stanowisk pracy przewidywanych dla absolwentów Uczelni, stały kontakt z fachową kadrami umożliwiającą odpowiednie modyfikowanie programów nauczania, uwzględniania aktualnych trendów na rynku pracy, monitorowanie losów absolwentów Uczelni poprzez badania ankietowe prowadzone cyklicznie po opuszczeniu Uczelni, kontakty z pracodawcami, w tym badania ankietowe, mające na celu konfrontację ich oczekiwań z aktualną ofertą dydaktyczną.

Przeprowadzone w czasie wizytacji rozmowy potwierdziły, iż działania te podejmowane są w odniesieniu tylko do drugiego z prowadzonych na Uczelni kierunków studiów „Turystyka i rekreacja”. Natomiast w zakresie ocenianego kierunku studiów „filologia” nie wskazano działań, które potwierdzałyby realizację przyjętych postanowień systemu. Brak również przykładów konkretnych działań, które wynikałyby z uwzględnienia sugestii interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi, którymi zgodnie z koncepcją kształcenia dla kierunku (kształcenie tłumaczy dla branży turystycznej) są liczne hotele i ośrodki wypoczynkowe podejmowana jest przede wszystkim w celu realizacji praktyk zawodowych i staży dla studentów. Uczelnia współpracuje również z innymi partnerami zewnętrznymi (szkoły ponadgimnazjalne o profilu zawodowym, licea ogólnokształcące na terenie Warszawy i województwa mazowieckiego) jednakże podejmowane wspólnie działania mają charakter promocyjny, popularyzujący naukę języków obcych, nie przekładają się natomiast na działania doskonalące realizowany program kształcenia.

Należy stwierdzić, iż w ramach systemu nie przeprowadza się zadeklarowanej oceny efektów kształcenia, nie stworzono również systemowych narzędzi służących gromadzeniu danych w tym zakresie. Zgodnie z wyrażonym podczas spotkań z Zespołem oceniającym stanowiskiem, wobec niedługiego czasu jaki upłynął od rozpoczęcia kształcenia na

ocenianym kierunku studiów, dotychczas nie wprowadzano modyfikacji realizowanych efektów kształcenia. Zdaniem Zespołu Oceniającego PKA należy wyraźnie określić zakres i źródła danych, które mogą być wykorzystane w ocenie efektów kształcenia, co dotychczas nie zostało zrobione przez Uczelnię i w konsekwencji nie umożliwiało zdiagnozowania wymagających naprawy lub udoskonalenia działań.

Głównym i bezdyskusyjnym potwierdzeniem nieskuteczności systemu w zakresie projektowania efektów kształcenia oraz dokonywania ich zmian jest brak programu kształcenia dla kierunku „filologia” prowadzonego o profilu praktycznym, zgodnie z którym Uczelnia prowadzi obecnie kształcenie. Realizację programu kształcenia dla kierunku „filologia” o profilu praktycznym potwierdzają zarówno informacje zawarte w systemie POL-on, jak i w przedstawionym ekspertom PKA przez Władze Uczelni Raporcie Samooceny. Ponadto wydawane absolwentom ocenianego kierunku studiów dyplomy poświadczają, iż ukończyli oni studia o profilu praktycznym. Zespół Oceniający PKA neguje stanowisko Władz Uczelni, zgodnie z którym profil praktyczny jest dopiero wdrażany, a czas na dostosowanie programu kształcenia do wymogów stawianych profilowi praktycznemu, zgodnie z postanowieniami *ustawy z dnia 23 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym* oraz niektórych innych ustaw, upływa dopiero 31 grudnia 2017 r. Do czasu przeprowadzenia wizytacji Senat Uczelni nie przyjął programu kształcenia dla kierunku „filologia” o profilu praktycznym, a ponieważ dokument taki jeszcze nie powstał (przez co nie mógł być przedstawiony Zespołowi Oceniającemu PKA) niemożliwe jest wdrażanie nieistniejącego jeszcze programu.

6.1.2

Zgodnie z postanowieniami Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia odpowiedzialność za monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia spoczywa na nauczycielach akademickich, Kierowniku Zakładu oraz Prorektorze ds. Nauki, natomiast w odniesieniu do praktyk zawodowych opiekunie praktyk ze strony Uczelni i zakładu pracy.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi podczas spotkań z Władzami Uczelni monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia prowadzone jest na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania.

Kierownik zakładu po zasięgnięciu opinii u nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na „filologii”, ze szczególnym uwzględnieniem opinii osób stanowiących minimum kadrowe, dokonuje oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia. Ocena dokonywana jest raz w roku, a jej wyniki prezentowane są na posiedzeniu Senatu. Wobec braku wykorzystania wyników oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w procesie doskonalenia programu kształcenia tj. efektów kształcenia, programu studiów oraz metod jego realizacji dotychczas nie wdrożono działań korygujących, bądź naprawczych w tym zakresie. Procedury systemu nie przewidują działań służących raportowaniu wyników analizy stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia oraz udostępniania ich interesariuszom ocenianego kierunku studiów (studentom, przedstawicielom rynku pracy, opiekunom praktyk). Dotychczas nie stworzono mechanizmów, które umożliwiłyby studentom samoocenę poziomu osiągnięcia zakładanych programem efektów kształcenia.

Postanowienia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia szczegółowo odnoszą się do procesu dyplomowania, w tym do zasad pisania i obrony prac dyplomowych regulując działania służące zapewnieniu właściwej struktury, formy i rzetelności przygotowania prac dyplomowych. Odpowiedzialność za poprawność i zgodność treści prac z kierunkiem studiów, a także z przyjętymi zasadami przygotowania prac licencjackich spoczywa na opiece pracy dyplomowej.

Za monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w trakcie praktyk zawodowych odpowiada opiekun praktyk, który monitoruje realizowane w trakcie praktyki efekty kształcenia na podstawie informacji zawartych w Dzienniczku Praktyk. Ocena stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia jest jedyną formą udziału interesariuszy zewnętrznych w procesie monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

6.1.3

System zapewniania jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów przewiduje ocenę jakości procesu dydaktycznego uwzględniającą badanie realizacji efektów kształcenia poprzez przegląd programu kształcenia, planów studiów, sylabusów oraz wymagań stawianych pracom dyplomowym i egzaminom. Zgodnie z uzyskanymi informacjami

podczas spotkania z osobami odpowiedzialnymi za realizację zadań wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia odpowiedzialność w tym zakresie spoczywa na Kierowniku Zakładu, który znając wszystkich studentów (jest ich niewielu) na bieżąco czuwa nad prawidłową weryfikacją osiągniętych przez studentów efektów kształcenia.

Zdaniem Zespołu Oceniającego PKA przyjęte rozwiązania nie zapewniają systematyczności i kompleksowości oceny metod weryfikacji efektów kształcenia. Brak systemowych rozwiązań w zakresie, zapewniających cykliczność badań, a przez to możliwość śledzenia postępów studentów oraz wypracowanych sposobów opracowania i dokumentowania wyników analizy, uniemożliwia ich wykorzystanie, jako podstawy doskonalenia programu studiów oraz metod jego realizacji. Potwierdzeniem powyższego jest brak przykładów podjętych działań naprawczych, korygujących i doskonalących wprowadzonych na podstawie wyników oceny metod weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studentów, co w przypadku dopiero rozwijającego się kierunku studiów budzi wątpliwość Zespołu Oceniającego PKA odnośnie skuteczności narzędzi stosowanych w gromadzeniu omawianych danych.

W ocenie metod weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studentów nie uczestniczą interesariusze wewnętrzni i zewnętrzeni, brak również przygotowywanych dla nich opracowań wyników tej weryfikacji.

Uczelnia zapewnia możliwość wykrywania plagiatów dzięki stosowanemu programowi antyplagiatowemu, przy pomocy którego badane są wszystkie prace dyplomowe przygotowywane przez studentów. Ponieważ poprawność działania programu nie budziła dotychczas wątpliwości, nie zaistniała potrzeba podjęcia działań naprawczych w tym zakresie (Zespół Oceniający PKA również nie zgłasza zastrzeżeń dotyczących poprawności wykorzystywania programu antyplagiatowego i jego wykorzystania w procesie weryfikacji poprawności opracowania prac dyplomowych).

6.1.4

Senat Wyższej Szkoły Turystyki i Języków Obcych w Warszawie 22 czerwca 2016 roku podjął uchwałę w sprawie zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Zgodnie z postanowieniami Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym Senat uczelni były zobowiązane w terminie do dnia 30 czerwca 2015 r., podjąć uchwały w

sprawie zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się oraz sposobu powoływania i trybu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się. Obecnie oceniany kierunek studiów nie jest uprawniony do wdrożenia omawianej procedury, wobec czego system nie uwzględnia żadnych rozwiązań w tym zakresie.

6.1.5

Do czasu przeprowadzenia oceny programowej na kierunku „filologia” wypromowano dwa roczniki absolwentów. Dotychczas nie przeprowadzono jednak badania dotyczącego monitorowania losów zawodowych absolwentów ocenianego kierunku studiów, dlatego też nie można ocenić wykorzystania wyników monitoringu do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia. Procedury systemu nie regulują zakresu i systematyczności monitorowania losów absolwentów ocenianego kierunku. Opracowano natomiast ankietę, przy pomocy, której możliwe będzie gromadzenie danych potrzebnych do opracowania wyników analizy monitorowania losów absolwentów, jako podstawy doskonalenia programu kształcenia. Obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA pracownicy odpowiedzialni za realizację procedur Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości kształcenia nie wskazali jednakże, kiedy badania takie zostaną przeprowadzone.

6.1.6

Zadeklarowane w opisie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia monitorowanie standardów akademickich obejmuje ocenę kadry prowadzącej proces kształcenia w trzech podstawowych zakresach: dydaktyce, aktywności naukowej (ocena obejmuje ilość i rangę publikacji oraz udział w programach badawczych) i pracy organizacyjnej na rzecz Uczelni (ocena wystawiana przez kierowników zakładów naukowo-badawczych). Elementem oceny działalności dydaktycznej są ankiety wypełniane anonimowo przez studentów, po zakończeniu każdego cyklu zajęć. Zawarte w ankiecie pytania odnoszą się do sposobu oceniania przez studenta zasobu wiedzy nauczyciela akademickiego (zdaniem Zespołu Oceniającego opinia taka powinna zostać wydana przez Władze Uczelni, a nie studentów), sposobu prowadzenia zajęć, kontaktu ze studentami, zrozumiałości przekazywanych treści, możliwości nabycia podczas prowadzonych zajęć nowej wiedzy i umiejętności, poziomu zainteresowania studentów poruszaną tematyką,

faktu przedstawienia zasad zaliczenia przedmiotu na początku jego prowadzenia, punktualności zajęć, zastosowania środków audiowizualnych oraz dostępności wykładowcy podczas dyżurów. Ponadto ankieta zawiera miejsce na wyrażenie przez studentów wolnych uwag oraz opinii na temat pracy dziekanatu, co umożliwia studentom ocenę kadry wspierającej proces kształcenia. Studenci nie uczestniczą jednak w analizie danych i formułowaniu wniosków z niej pochodzących. Potwierdzone rozmowami ze studentami oraz wynikami ankiet negatywne opinie studentów dotyczące braku pomocy i wsparcia ze strony pracowników dziekanatu świadczą o nieskuteczności systemu w zakresie koniecznych do podjęcia działań naprawczych, a będących następstwem wykorzystania wyników oceny kadry wspierającej proces kształcenia. Brak działań w tym zakresie potwierdziły również Władze Uczelni, które zadeklarowały przedsięwzięcie środków naprawczych w tym zakresie w najbliższym czasie.

Elementem oceny kadry prowadzącej proces kształcenia są hospitacje zajęć dydaktycznych prowadzonych przez wszystkich nauczycieli akademickich. Zakres i tryb przeprowadzania hospitacji określa kierownik zakładu. Z przeprowadzonych hospitacji sporządza się protokół, który zawiera ocenę zgodności tematu zajęć z ich programem określonym w sylabusie, stosowanych metod dydaktycznych, sposobów aktywizowania studentów oraz wnioski dotyczące prowadzącego zajęcia. Hospitacje zajęć dydaktycznych powinny być prowadzone, co najmniej raz pomiędzy standardowymi okresami oceny pracownika. Procedury systemu nie określają częstotliwości oceny dorobku naukowego i dydaktycznego kadry prowadzącej proces kształcenia oraz jej rozwoju naukowego i dydaktycznego w kontekście realizowanych efektów kształcenia. Do czasu przeprowadzenia wizytacji nie dokonano takiej oceny (poza oceną dokonaną przy nawiązywaniu stosunku pracy), co Władze Uczelni tłumaczyły krótkim czasem zatrudnienia nauczycieli akademickich. Przeprowadzona przez Zespół Oceniający analiza dokumentacji osób wchodzących w skład minimum kadrowego potwierdziła zatrudnienie trojga nauczycieli akademickich wchodzących w skład minimum kadrowego od bieżącego roku akademickiego. Jednakże wobec dłuższej pracującej kadry istotnym jest zarówno wypracowanie kompleksowych metod oceny dorobku (w tym również rozwoju) naukowego oraz określenie wykorzystywanych w tym celu danych, jak i przygotowanie skutecznych narzędzi stosowanych do ich gromadzenia. Poza procedurą hospitacji dotychczas nie stworzono i nie zastosowano metod oceny kadry prowadzącej proces

kształcenia, których wyniki mogłyby być wykorzystane, jako podstawa doskonalenia prowadzonej polityki kadrowej oraz pracy kadry naukowo-dydaktycznej. W konsekwencji brak udokumentowanych wyników, które można byłoby udostępnić interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym.

6.1.7

Zgodnie z przedstawionymi w opisie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia postanowieniami, wyniki oceny kadry naukowo – dydaktycznej będą podstawą prowadzonej przez Uczelnię polityki kadrowej, której celem jest stałe podnoszenie jakości kształcenia. Studenci uczestniczą w ocenie przy pomocy badań ankietowych obejmujących wszystkich nauczycieli akademickich i przeprowadzanych w czasie ostatnich zajęć w danym semestrze. Sposób przeprowadzenia badań ankietowych gwarantuje studentom anonimowość wyników badań. Za przeprowadzenie ankiet odpowiadają Kierownicy Zakładów. Zgodnie z procedurami systemu wyniki ankiet opracowywane są bezpośrednio po zakończeniu semestru, a następnie są przekazywane do wiadomości nauczycieli akademickich i studentów, podczas organizowanych dla nich spotkań. Dotychczas wnioski z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów zostały wykorzystane, jako podstawa rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem akademickim, który został bardzo nisko oceniony przez studentów. Po wszczęciu procedury wyjaśniającej oraz upływie czasu, w którym nauczyciel akademicki powinien zmodyfikować swój sposób pracy, wobec wciąż powtarzających się skarg studentów doszło do rozwiązania stosunku pracy za porozumieniem stron.

Wobec braku zdiagnozowania przez system wymagających poprawy obszarów prowadzonej polityki kadrowej nie podjęto innych, poza wskazanym przykładem, działań naprawczych bądź doskonalących funkcjonowanie systemu w omawianym zakresie.

6.1.8

Procedury Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia przewidują ocenę jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych na podstawie analizy danych pochodzących z dokumentacji procesu dydaktycznego. Badanie obejmuje ocenę warunków realizacji kształcenia, na które składają się: infrastruktura dydaktyczna (sale wykładowe,

seminaryjne, ćwiczeniowe, w tym laboratoria komputerowe, wyposażenie sal dydaktycznych w środki audiowizualne, a także dostęp studentów do komputerów poza godzinami zajęć dydaktycznych), liczebność studentów w grupach, w których odbywają się zajęcia, racjonalność rozkładów zajęć, organizacja zajęć, dostępność pomocy dydaktycznych (podręczniki, skrypty), informacje dostępne na stronie internetowej Uczelni, wyposażenie biblioteki i czytelní, dostęp studentów do komputerowych baz danych, ocena pracy dziekanatu.

Opis rozwiązań systemu w zakresie oceny zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej nie zawiera informacji odnośnie systematyczności jej dokonywania, osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie oceny, raportowanie wniosków z jej przeprowadzenia, jak również nie określa udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, którzy mogliby zostać w nią włączeni.

Ponadto nie wypracowano sposobu opracowania, analizy, gromadzenia, upowszechnienia oraz wykorzystania wyników tej oceny. Dokonywany dotychczas przegląd zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej, przeprowadzany był przez Władze Uczelni. Zespołowi Oceniającemu PKA nie przedstawiono przykładów wykorzystania wyników prowadzonej oceny zasobów materialnych do doskonalenia oferowanej studentom i pracownikom uczelni infrastruktury. Udział studentów w ocenie infrastruktury jest możliwy wyłącznie poprzez wyrażenie opinii w ankiecie, w miejscu pozostawionym na wolne wnioski studentów. Ankieta ewaluacyjna nie zawiera pytań odnoszących się do omawianych zagadnień (poza pytaniem: Czy na zajęciach były stosowane środki audiowizualne?). Zgodnie z uzyskanymi podczas spotkań z przedstawicielami Uczelni informacjami, studenci mogą zgłosić swoje uwagi bezpośrednio do Rektora i Prorektorów Uczelni, co studenci wobec niewielkiej struktury organizacyjnej Uczelni uznają za wystarczającą formę. Podczas wizytacji podkreślano bliski kontakt studentów z Władzami Uczelni oraz możliwość kontaktu z nimi podczas całego dnia pracy, a nie tylko w godzinach dyżuru. Warto podkreślić, iż Władze Uczelni w trosce o zapewnienie studentom wsparcia w zakresie przydatnych na rynku pracy umiejętności oferują studentom udział w projekcie "Nauka dla praktyki. Praktyka dla nauki", współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

Procedury systemu nie obejmują oceny środków wsparcia dla studentów.

6.1.9

Procedury Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia nie określają działań mających na celu sprawdzenie, czy przyjęty sposób gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia jest właściwy i adekwatny do objętych nimi danych. Zespołowi Oceniającemu PKA nie przedstawiono dokumentacji działań związanych z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem programu i procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, bowiem dotychczas nie przygotowywano stosownych opracowań w tym zakresie, a okazjonalne spotkania osób odpowiedzialnych za wdrażanie procedur systemu nie były protokołowane. Nie przygotowywano również opracowań z przeglądu funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, w konsekwencji czego działania związane z oceną skuteczności Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości w zakresie podnoszenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku nie były dokumentowane.

6.1.10

Uczelnia zapewnia dostęp do informacji o procesie kształcenia na ocenianym kierunku poprzez swoją stronę internetową oraz wykorzystanie tradycyjnych metod informacyjnych (gabloty, plakaty, ogłoszenia umieszczone na tablicach informacyjnych na terenie Uczelni).

Procedury systemu zapewniania jakości kształcenia stanowią, iż ocena jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych odbywa się na podstawie analizy danych pochodzących z dokumentacji procesu dydaktycznego i dotyczy warunków realizacji kształcenia, na które składa się m.in. możliwość kontaktu studentów z Uczelnią przez Internet (poprzez stronę Uczelni, a także zamieszczone na niej dane kontaktowe pracowników). Dla powyższych działań nie opracowano narzędzi służących gromadzeniu danych, jak również nie wskazano systematyczności dokonywania oceny dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach. Podobnie jak w przypadku oceny infrastruktury studenci mogą opiniować działania systemu w omawianym zakresie podczas wypełniania ankiety ewaluacyjnej (wolne miejsce na uwagi studentów). Informacje odnośnie realizowanych podczas poszczególnych zajęć dydaktycznych treści są przekazywane studentom na początku ich prowadzenia (sposób zaliczania przedmiotu,

możliwe do nabycia efekty kształcenia, organizacja przedmiotu). Obecni na spotkaniach z Zespołem Oceniającym PKA przedstawiciele Uczelni nie wskazali sposobu wykorzystania rezultatów prowadzonej dotychczas oceny dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia. Do czasu przeprowadzenia wizytacji Uczelnia nie opracowała również adekwatnych do specyfiki prowadzonego kształcenia metod analizy omawianych danych, co również przyczyniło się do uchybień w zakresie realizowanego programu kształcenia, wskazanych w pkt. 6.1.1.

Nie można również wskazać przykładów działań naprawczych, korygujących, doskonalących i podejmowanych na podstawie wykorzystania rezultatów oceny dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach.

6.2. Jednostka nie przedstawiła dokumentacji, ani też innych informacji, które wskazywałyby, że Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

Strona Wyższej Szkoły Turystyki i Języków Obcych nie zapewnia dostępu do informacji o programie studiów. Program studiów oraz sylabusy nie są udostępniane publicznie. Studenci wizytowanego kierunku nie czują się wystarczająco dobrze informowani o bieżących wydarzeniach organizowanych na Uczelni. Na spotkaniu z Zespołem Oceniającym, studenci poinformowali, że administracja, jak i nauczyciele akademicy nie informują ich o organizowanych na uczelni szkoleniach i wykładach.

3.Uzasadnienie

Uzasadnieniem przyznanej oceny „częściowo” w zakresie kryterium oceniającego funkcjonowanie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia jest brak skutecznych działań służących zagwarantowaniu prawidłowej realizacji procesu kształcenia oraz podnoszeniu jego jakości, a także doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Najistotniejszym uchybieniem systemu, świadczącym o braku właściwie funkcjonujących mechanizmów zapewnienia jakości kształcenia jest brak programu kształcenia dla kierunku „filologia” prowadzonego o profilu praktycznym. Tak rażący błąd świadczy o braku podstawowych procedur zapewniających systematyczne monitorowanie i

ocenę prawidłowości realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów.

Pomimo, iż funkcjonujący obecnie Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia został formalnie wprowadzony w Uczelni już w 2012 roku, to do dziś nie wypracowano właściwej struktury organizacyjnej zarządzania procesem dydaktycznym, pozwalającej na jednoznaczność ustalenia zakresu odpowiedzialności i uprawnień poszczególnych osób odpowiedzialnych za realizację postanowień systemu oraz przejrzystość procesu podejmowania decyzji w sprawach związanych z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu kształcenia oraz osiąganym efektów kształcenia.

Podejmowane działania związane z projektowaniem efektów kształcenia oraz brak wdrażania zmian programu kształcenia z uwzględnieniem opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych potwierdzają nieskuteczność systemu w zakresie zapewnienia wpływu poszczególnych grup interesariuszy na podejmowanie decyzji związanych z zapewnieniem i doskonaleniem jakości kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem roli studentów i absolwentów w doskonaleniu programu kształcenia.

Ocena stopnia osiągania zakładanych efektów kształcenia dokonywana jest raz w roku, a wyniki prezentowane są na posiedzeniu Senatu, jednakże dotychczas wyniki oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia nie zostały wykorzystane w procesie doskonalenia programu kształcenia tj. efektów kształcenia, programu studiów oraz metod jego realizacji.

Rozwiązania systemu w zakresie weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia nie zapewniają systematyczności i kompleksowości oceny metod weryfikacji efektów kształcenia. Brak systemowych rozwiązań w zakresie, zapewniających cykliczność badań, a przez to możliwość śledzenia postępów studentów oraz wypracowanych sposobów opracowania i dokumentowania wyników analizy, uniemożliwia ich wykorzystanie, jako podstawy doskonalenia programu studiów oraz metod jego realizacji.

Obecnie oceniany kierunek studiów nie jest uprawniony do wdrożenia procedury potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem formalnej edukacji, wobec czego system nie uwzględnia żadnych rozwiązań w tym zakresie.

Procedury systemu nie regulują zakresu i systematyczności monitorowania losów

absolwentów ocenianego kierunku. Dotychczas nie przeprowadzono badania dotyczącego monitorowania losów zawodowych absolwentów kierunku „filologia”, dlatego też nie można ocenić wykorzystania wyników monitoringu do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia.

Zadeklarowane w opisie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia monitorowanie standardów akademickich obejmuje ocenę kadry prowadzącej proces kształcenia. Procedury systemu nie określają jednak częstotliwości oceny dorobku naukowego i dydaktycznego. Do czasu przeprowadzenia wizytacji nie dokonano takiej oceny, co potwierdza brak wypracowania systemowych działań w zakresie przeglądu obsady dydaktycznej pod kątem adekwatności ich dorobku naukowego do prowadzonych zajęć dydaktycznych. Ocena kadry wspierającej proces kształcenia przez studentów przeprowadzana jest przy pomocy ankiety ewaluacyjnej. Wyniki z prowadzonej wśród studentów ankietyzacji służą ocenie zadowolenia studentów ze współpracy z nauczycielami akademickimi i dotychczas wykorzystywane były jedynie, jako podstawa do przeprowadzenia procedury wyjaśniającej względem nauczyciela, do sposobu pracy, którego studenci zgłaszali liczne zastrzeżenia.

Opis rozwiązań systemu w zakresie oceny zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej nie zawiera informacji odnośnie systematyczności jej dokonywania, osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie oceny (dokonywany dotychczas przegląd zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej, przeprowadzany był przez Władze Uczelni), raportowanie wniosków z jej przeprowadzenia, jak również nie określa udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, którzy mogliby zostać w nią włączeni. Ponadto nie wypracowano sposobu opracowania, analizy, gromadzenia, upowszechnienia oraz wykorzystania wyników tej oceny. Obecne procedury systemu nie określają również działań mających na celu sprawdzenie, czy przyjęty sposób gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia jest właściwy i adekwatny do objętych nimi danych. Opracowanie stosownej dokumentacji sprawozdawczej (raporty zawierające propozycje zmian, zaleceń) z funkcjonowania poszczególnych elementów systemu ułatwiłyby koordynację działań projakościowych oraz zdiagnozowanie wymagających poprawy obszarów realizowanego procesu kształcenia.

Przedstawione powyżej zastrzeżenia Zespołu Oceniającego oraz wskazane uchybienia

Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia potwierdzają brak skuteczności przyjętych mechanizmów oraz niewystraczające zorientowanie systemu na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów.

4.Zalecenia:

1. należy dokonać ewaluacji skuteczności obowiązujących procedur systemu;
2. należy objąć działaniem systemu pominięte dotychczas obszary m.in. systematyczność dokonywania oceny monitorowania i weryfikacji efektów kształcenia, monitorowanie losów zawodowych absolwentów, systematyczność oceny dorobku naukowego kadry prowadzącej proces kształcenia, ocena bazy dydaktycznej, cykliczność oceny polityki informacyjnej, oceny systemu wsparcia dla studentów;
3. należy włączyć interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procedury ewaluacji programu kształcenia;
4. należy stworzyć warunki do zaangażowania się interesariuszy zewnętrznych w działanie i ewaluację systemu,
5. należy opracować procedury umożliwiające systematyczną ocenę skuteczności WSZJK oraz jego wpływu na prowadzony kierunek studiów. Zwłaszcza pod względem oceny procedur: rekrutacyjnej, wyboru specjalności oraz przedmiotów do wyboru, zaliczania praktyk zawodowych, w tym sprawdzania osiągnięcia założonych efektów kształcenia, sprawdzania efektów kształcenia założonych w procesie przygotowania pracy dyplomowej oraz system antyplagiatowy, oceny zajęć dydaktycznych, w bardziej rozbudowanej formie, oceny nauczycieli akademickich, oceny infrastruktury, w tym zasobów biblioteki, oceny obsługi administracyjnej, weryfikacji metod sprawdzania osiągniętych efektów kształcenia, zatwierdzania programów studiów.
6. bezwzględnie należy opracować program studiów z odpowiednim przyporządkowaniem efektów kształcenia;
7. należy przeprowadzić analizę przyporządkowania punktów ECTS do poszczególnych modułów w planie studiów oraz określenie nakładu pracy na jeden punkt ECTS;
8. należy zacieśnić współpracę z Samorządem Studenckim i brać pod uwagę ich sugestie, szczególnie te krytyczne.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA W ocenie ZO Jednostka właściwie jedynie oceniła swoją mocną stronę wskazując na kadre naukowo-dydaktyczną. Natomiast za błędne należy uznać deklarację Uczelni o włączeniu interesariuszy zewnętrznych w proces doskonalenia jakości kształcenia i uznania tej współpracy jako silnej strony kierunku „filologia”. W ocenie ZO to jest dopiero etap początkowej współpracy. Bardziej to stwierdzenie odnosi się do innego kierunku „Turystyka i zarządzanie”. Uczelnia posiada własne zaplecze do realizacji programu, jednak jest ono zbyt skromnie wyposażone w pomoce niezbędne do prowadzenia studiów na kierunku „filologia” (oprogramowanie, księgozbiór biblioteki), aby można to było również uznać za mocną stronę Jednostki. Przedstawiona samoocena dokonana przez WSTiJO, która wskazała mocne strony Jednostki – w ocenie ZO PKA jest zawyżona, niewłaściwa i potwierdza brak skutecznie działającego wewnętrznego systemu jakości kształcenia. Natomiast w odniesieniu do określenia szans, wskazania słabych stron, jak i zagrożeń dla rozwoju Jednostki ZO przychyliła się do postawionej diagnozy, przedstawionej przez Władze wizytowanego kierunku.